

tervez, melynek híre statisztikai kimutatásunk
csehállományában.

Nem szabadok hibákat keresni bolszo-
keretünkben, sem a tényezői adatai
gyűjtésére hivatott közegek eljárásában, de
azt, hogy a tekintetben még nem tökéletes
az első, a hasztalanul pazarolja idejét a má-
odik, elhalgatom nem lehet, és pedig azért,
mert ismerem a credit megsemmisítő okokat,
az adatok összegyűjtése körül eljárás
azt a karöltve járó hiányos eredményt; to-
vábbá mert mint honpolgárnak szabadsá-
gomban áll, de kötelességem is egyéni né-
zetem nyomtatékát a mérlegbe vetni ott, hol
hiányokat látok s hol reményem van hazám
anyagi jólétét bár legesélyesebb részben is
elősegíthetni.

Minden állítás csak az esetben kiegészít-
tet, ha az indoklása is van. Ez volt ezér
életem, midőn be kerdesem a kényes tárgya.

Eltekintve a felsőbb rendeletektől, lássuk
a kérdésvizsgáló adatai összegyűjtésére
hivatott közegek eljárásait.

Art tudja minden gazdaságot vezető em-
ber, hogy az őz első felében a községek
előjárói utasításnak illetékes tisztviselőjük
által, az ottani tényekkel külön beszámolókat
bejelentésre. Az elrendelt bejelentés igen
teremtősen el nem maradhat, minthogy
a rendelkezést adó felső tenni nem lehet,
amiben elmarad az egyedül célra vezet-
hető alap; a valóság; mert a magyar em-
ber tényezői ösztönének beállítását nem-
csak, óvatodik, sőt nagyobb részben oly
eredményt mutat ki, mely családjának s
környezetének eltarására egy negyed évre
sem elegendő.

Ennek valódságát vitakozási viszketeg-
ségből tagadni lehet ugyan, de a tagadást
alaposan indokolni lehetetlen.

Most pedig nézzünk a baj fészékének fe-
ketékre.

Midőn az 1848 — 49-ik gyászos emléke-
zetű évek után hazánkra erőszakolt nyomó-
ritó rendszer idegen közegek vették kezükbe

a hatalmat, legelső gondjuk volt, állami
cél, így saját érdekük tekintetéből is min-
den jövedelmező forrást felfedezni, és ki-
zárkányolni; hogy csehöz jutathassanak
fortélyos utakon, ravasz módokkal kelle
megkezdni működésüket. A nép nem látván
bele az ezermesterek kártyáiba, de egyébb-
ként is akkor még nem tagadta meg közmon-
dásos bizalmasságát, minden gyanu nélkül
nyitott tág kaput a kísérőknek; lelkiismer-
tesen vallotta be jövedelmező alapjait,
megismerteté földje minőségét és annak ter-
melo erejét, felfedezé tényezői ösztönét, stb.
egy szóval kitarja lelkét ellenségei előtt;
— egyszer aztán csak azt vette észre hogy
a minduntalan felebb emelt adók, pótlékok,
illetékek és Isten tudja mi mindenféle jár-
lékok terhei alatt majd lerokkad, majd meg-
ugy tetszett neki. Mintha az a bírtok, me-
lyet őseitől vagy más uton örökölt, avagy
fáradsággal szerzett, nem is az ővé volna,
hanem azé a rettenetes hatalomé; mely
nagy kegyelmeesen megengedi neki, hogy
tulajdonában zselé lehessen. Lassan, lassan
kezdtek szemei kinyílni, kezdett köté binni
a kománák, megtanult tetetni, tagadni rej-
tegetni, de késő volt. demoralizált lelke ma-
nem volt képes terhein könnyíteni.

Az óta remek szerepet játszik a magyar
ember anyagi helyzetének eltitkolásában; a
bekövetkezett alkotmányos élet- a kül-belo-
lyalattól ment belkormányzat kecsesgetései,
még nem voltak elégséges tényezők bizal-
matlanságának elhárítására, annyival inkább
nem; mert az önkényes uralom által vállaira
rakott súlyos terhek alatt még most is gör-
nyedez. A magyar ember bizalmának helyre
állítására már nem elegendők a kecsesgeté-
sek, annak közzefogható adományok kelle-
nek, s mindaddig még rajta észrevehető
anyagi könnyítésekkel nem lesz segítve,
mindaddig még meg nem nyugtatják arról,
hogy vagyoni helyzetének s évi tényezői
productiojának bemozdása nem fog meg-
adóztatásának bázisul szolgálni. — a ter-

mények statistikai kimutatása nem lesz pon-
tos, kövekező belszerkezetünk sem lesz e
tárgyan tökéletes, s miként eddig, ugy
ezután is hiába pazarolják el idejüket az
adatokat gyűjtő közegek.

RUSA KÁTMÁN.

Belügyminiszeri rendelet.

az ország összes törvényhatóságaihoz a kép-
viselőválasztások előmunkálatának megkezdé-
sége végett.

Az őz 2. és 3. apost. királyi felsőlege által 1866-ik
évi december hó 10-kéru Pestre egybehívott
országgyűlés működésének törvényzabta hatá-
r ideje lejártán, az ő Felsőlege által a hó 10-én
unanimusan berendeztetett.

Minth az 1848-ik évi IV-ik t. cz. 1-án §-a
szerint az országgyűlés minden évben egybe-
hívandó, a megalkotást váró számos nagyfonto-
sú kérdés sürge volt pedig annak hosszabb
szünetelését nem engedni, hogy az 1848-ik évi
V. t. cz. rendelkezésszerű képest hosszabb időt
igényel választási előkészületek által, az or-
szággyűlést egybehívó kegyes királyi levél ki-
bocsátása után, a törvényben előírt határidő
alatt létesítendő választások késedelemmel
szerveződjenek; felhívom a vármegye közönségét
hogy ezen rendelet kihetelő számban legfeljebb
20 nap alatt közgyűlést tartván, abban az
1848-ik évi V-ik törvényzikk 7-ik §-ának be-
pontja értelmében a választást úgynek minden
agaztatásban kezelésére s vezetésére, az alábbi
előírattal állt alá, s velem közvetlen érintke-
zésbe lépendő közeponti választmányt válassz-
za meg s oda utasítsa, miszerint az 1848-ik évi
V. törvényzikk 12-ik §-a szerint legfeljebb
egy hét alatt összeülvén, működését megkezdje
s minden, a törvény által a választmányra ru-
házott teendőket, a törvényben meghatározott
határidők pontos megtartása mellett, teljesítse.

Felhívom továbbá a megye közönségét, hogy
ez eremben hozandó határozatait, ugyancsak
az 1848-ik évi V. törvényzikk 10-ik §-ában
foglaltakhoz képest, nekem késedelem nélkül
küldje meg.

Végül erősítem a vármegye közönségét, mi-
szerint a választók összeírásához kívántat ta-
blaa jegyzékek annak idejében a központi va-
lasztmányokhoz fognak érkezni.

Buda, 1868. febr. hó 23-án.

Br Wenckheim Béla

Követválasztási mozgalom. V.
Keszthely, decz. 28. 1868.

(Sz. I.) Már év óta divatba kezdte járni az álli-
tás: hogy az igazságszolgáltatás megújult, a
díjazások a csoklóváz stadiumába tértek át.
Ez a hazában szöttekintünk, a Keszthelyi em-
ményeire függözött szemeket, fáj szemlél-
nünk a bunkós drámát, mely a megfontolt ha-
ladás emberei által jászarték, parodiájára a
párt választott jölezésének.

Keszthelyben is akadt egy kised fractió, mely
gyakran szerető mondani, hogy megfontolt
haladás zászlója alatt megfontolva halad, s más
hettekkel ezéltől ír szárvány, hogy a megfon-
tolt haladás emberei mindentől birtokuk a
gyanúsítgató evangéliumát, a szinte megfon-
tolt haladó ellenzék jó indulatú törkövéit
összörölköz; sőt áttérnek a személyeskedésbe,
mintha bizony egyik vagy másik követjelöl-
nek személyes megjelenése b o r á n y k ő v o l n a,
melyet csakúgy használnak.

Műn és sorokt irjuk a hazs a nemzetiség
szent ügye legeg szeméink előtt. Tudjuk, hogy
a szabadság maga nem nemzetiség, de tudjuk
azt is, hogy szabadság nélkül nemzetiség nincs;
s azért magyar szabadságos kézzelgel fejlejte
azon napok emlékezőit melyekben Berse-
nyin k védket ráz szárv szerint s. a. a. j. s. a.
erős magyar romlásnak ládóult.

Min is, mint mindnyáján magyarok nyílt kőböl
társak az öröm- s reménynek, melyet haladá-
sunk ömelkedése egy jobb jövő fölő ábrázolt;
ez öröm azonban ismét ama magyar szabadsá-
gosság bisonág hálózta körül: mert jelenetk tú-
pedeznek föl szeméink előtt az életben, napján-
kban bizonyítgatók, hogy koránkban a fűg-
gellen szabadság megkötés, melyet az őz
szűrd polcon, miszerint úgyt kivívottak s
jövők aggodalom kivülnék gondolhatók.

Ere a törvényben reform nem elég, itt so-
cialis reform szükséges: mire a törvény lebet
hatással, de azt egyedül nem teremtheti.

Ez miután törvény van alkotva, sircs egyéb
hátra, mint a nemzet közakaratainak — mely
a törvény betűiben nyilvánított — engedelm-
kedni egy részről, a annak értelmében inté-
kezni azok részéről, kik a törvény megta-
rása előtt örködni hitványak let az időben. —
Ezt követeli mint polgári szent kötelességet, a
szabadság tiszta értelme, mely a törvények há-
mozgásában a megtartásában áll, s nem a ha-
malasztválti halálbanul éia ferde fogalmában.
Ez nem úgy történt, az esznek zavarából ki

TÁRCZA.

Zabgyerek.

— Genetkép. —

Ajándék nem ismerem én,
Mely szakadt megérte legény!
Ugy kerestem, mint a gomba,
Szépi adók alattomba.

Szép erőt ányálában
Naplódot sem is láttam,
Hissz a nyoma, hiszen birt,
Kétféle a keresztvára.

Nál már csak a varjú látog,
Elszűnnek volt egy mály, nagy fók,
S mely rém sügöt lőrtőzött,
A őrtőzött volt, ringatóm.

Azóta hán az ég alatt
Tétköttem nek telet, nyarat;
Félrekkét hán még legelőn
Közök még, val a sorolom.

De hán évtől állt dísem,
Fegyverszem őstök őrtém,
S hánok kőgött a deresen
Ányarótem meg kaszaráss.

Nem volt vődöm, nem volt apám,
Ányarótem kőgött őrtém,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv.

Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv.

Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv,
Nem volt zsebkönyv, nem volt zsebkönyv.

Emma.*

— Tartalmi becsőly. —
Jelleg: A szerelmes meszt ad,
de a győzelmet rajta csak
erősen várhatja ki.
H. Eszter.

Miért teremtette volna Isten a nőt, ha nem
azért, hogy szeressen, ha nem, hogy őre legyen
a tiszta erkölcsnek, ha nem, hogy földi geni-
usává tegye a férfiak, kit az igaz, szép-é jó
eszméjére vezessen, s bírja meggyőzni a szívüket
s meggyőzősíteni az elmeit?

(Őnök!) mily magasztos hivatások, mi tud-
juk bámulni éreneyeket, méltányolni azépsé-
gek, ha hivatásoknak megfelelően, de ündo-
ros fordulatnak el attól — s ti is veidök —
ki megfőledkezve szemek, hivatásról, bu-
kik, s bukás annál rettenetűb, mind magas-
sabban állt.

Emmának nevezük beazlyunket történetünk
főszemélyéről, kiknek egyikében a női erények
magasztos példányképt fogjuk felismerni, míg
a másokban szemlélet elé állítjuk mennyire
tévedhet egy nő, s a mily méltón bámuljuk a
tiszteletük azt, olyannyira borzadunk s vissz-
haszódunk ettől.

I.
Fényes látrányt nyugított egy hűvös őzi éjen
az ég myriad csillagaival; kellemes tiszta idő
volt; a szőke Duna lassu suogással lejtött tova,
visszatükrözve az eget, s a parti füzeket. —
Néma csend volt, csak egy-egy halkmadrár-
hübel, kisértecséget adva a jelenetnek, —
s olykor vész fel magát a hal a lejtő habok
fülé.

A part mellett, egy fűzőz támaszkodva áll
egy alak, arczára a Duna felé fordulva. Testét
hozzá köpeny takarja.

— Jón — szót magában, s előlépva a fa
melől, csiholni kezdett, hogy a sarka, mely e
pillanatban indult meg a tulpartól, irányozni
tudja magát.

— Nem tudom jól járt-e a fűzőz? de haz
ügyes gyerek, soha nem csalatkozom benne —
dörögte emberünk, ki mellett nemokára ki-

* A korán elhalt szépségű szerzőnek kő-
ségeit hosszú ideig becsőlyé, mely hasznú törté-
nelmek egyik véres lapjáról vettett ugyan, és had-
vezesek alkélték, hogy a szerelem a választással
együttösen jutalmazatik a derék Marcellányiak őstök
egykéiben is.

kötött a sarka, melyből az előbbihez hason-
lítottu ugyan szállt ki.

— Nos? — kérde a jöttöl.

— Hm! — felelt, kinek tartásából azon-
nal az alárendeltre ismerhetünk, — mintha
minden ellenem esküdött volna, igen szoren-
csétlenül jártam —

— Ügyetlen! — mond az első — tudtam,
hogy rád semmit bízni nem lehet! —

— Nem úgy, uram! — jó, hogy nem jöttél,
csakis oly gyakorlottól a fonák jó memóriáhtól
meg, mint éném. —

— Mi a parvár? tán észre is vettek?

— Üldöztek is, de rossz kopok, s biz jó róka
letttem volna, hamar nyomott vesztettek. —

— Ostoba! — mond növekvő indulattal a
főszemély — szólj, miben áll a dolog, tán örökre
mindent elfelejtél. —

— Csak türelem, semmit sem rontek el,
a miért küldél, megtettem, csak az volt a baj,
hogy midőn elakartam hagyni az udvart, meg-
nyugtattak a kutyák, felkötötek az alvók figyelme-
k, kik aztán tolvajt sejtve, mint előbb mondtam,
üldözni kezdtek, de őrdög ott vigye! se baj,
most már itt vagyok. —

— És ház melyik Emma szobája? —

— Biz isten nem lehetne jobb helyen, föld-
szint van s a Dunára nyílik. —

— Ez még most elég, hányadik ablak a ka-
putól? —

— Harmadik. —

— Derék fickó vagy! itt az igért jutalom.

— Erre kis zacskót nyomott a jöttnek kezé-
ke, ki mint a jöfölt társalgásból észrevehettük,
kétmél volt küldve. Hová? azt beazlyunk fo-
lyamán látni fogjuk.

— Közönműn uram — válaszolt az, s mind-
ketten a fűzőz sűrűb csoportozatai felé siettek,
hol két fő volt számukra egy tőzshöz kötőzve.
Nyeregbe vettek magukat, s gyorsan azguld-
tak el.

Mielőtt a felvett fonalat tova vinnék, szóljunk
valamit személyeinkről, s a korral, hogy a kif-
fejtendő eseményeket jobban megértjük.

Soha nem volt hasáknban semmi oly ottho-
nos, mint II. Lajos korában a hűtlenség, midőn
minden tehetséges nemes megtagadta a királyi
iránti hűséget, s tette azt, mi neki tetszett, non
ismerve törvényt, korlátozó hatalmat.

Régi közmondása a magyaroknak, s tán épen
e korból vette eredetét: „Sok szakács előzta
a lovest”, mert hisz minden nemes anakács

szakt lenni ama tüzhelynél, melyen a nemzet
előlede áll, s bizony előzött az őket, melyet a
nemzetnek kellett aztán megemésztenie.

Közeljünk magunkat e korból, s álljuk le
kezelteinkben, hisz jó idő volt az, mert már
régan volt — — — ?

1826-ban közel Mohácsra, a Duna posvá-
nyai közt, több majoriási épület állott, biztos
alra építve, melyekhez csak gyalog vagy
lóháton lehetett jutni keskeny övanyékon.

Ezek közül nagyságra inkább kibebeszert
várhöz hasonló épület tűnt elő, mely erősebb
támasdókkal is képes lett volna edelőni.

Tulajdonosa a nép „bagolyvári hasának” ne-
vezte, a vártól, a kegyelmekezdésűt, melyeket
a vidék lakói végrez vitt; tisztelegés neve
azután Bedrogi Márton volt, s még nemességét
is tartott, holott aligha tudta volna életmutatai
a kutyarabót.

Az új spróság nem tartozik hűbérek, de mi
után mégis megemléttük őket bővebb tuda-
más kedvéért ismerkedjünk meg Bagolyvárral,
annak urával s lakóival.

Az erősegg csőllőpökre van építve; hatványit
tömrő falak képezik, melyeken csak egy kapu
látható, de az előtt is folytonosan fal van
háza, s nehé, vassal kővert dobogó, s melyek mo-
gorra kőlélyekkel alkotolytják a szűkútú;
belsejük azonban, az udvar s épületek annál
inkább kioldják a kedélyt. Mindenfelé s leg-
nagyobb rend uralg; s főépület, melléképü-
let élek fedésre mecselle, az udvar előlépve, s
folyosók tisztán láthatók, s ha a szobák egy
pillanattal vőtnék, ott is a legnagyobb rendben
találnak mindent, jöhet butorak egyzeretek,
— de a kor hídeányának *) tökéletesen meg-
felelők.

Mik figyeimünket leginkább lekötik, azok a
vár lakói. Kövesen vannak ugyan, de mind-
nyáján szthéleti természetű, s ezt a nehé gy-
vezet csak emeli, s a híd, náhol kaján vé-
fagyaló arcvonások borzastatók bennük. Ké-
tlen azonban a szigorú rendből s lakók egy kapu
inkább csatlólok tetteiből, hogy ők, az szthéletk,
kikről mindenki egy szeg, alárendeltek, s valon
engedelmekednek egy személynek, ki — hogy
múv nem nevezettük — nem más, mint Bedrogi
Márton, a nép szerint bagolyvári bász.

* 1826-ny. Jósika szerint — a divat kivá-
lasma.

MILTÉNYI BÉLA.
(Folytatása köv.)

Folytatás a mellékletben.

... bontakozva; a partállások meg nézetük...
... bontakozva; a partállások meg nézetük...
... bontakozva; a partállások meg nézetük...

Heti szemle.

December 29-én 1868.

Bregendén a városi hatóság a jázsaknak a föltérleg által megforgalt tulplomok kijavítására...
... Bregendén a városi hatóság a jázsaknak a föltérleg által megforgalt tulplomok kijavítására...

A közös hadügyminiszter a „Pásztorok“...
... A közös hadügyminiszter a „Pásztorok“...
... A közös hadügyminiszter a „Pásztorok“...

Minden választásról szent nemskorra...
... Minden választásról szent nemskorra...
... Minden választásról szent nemskorra...

Hírek.

A pálosi és osi vasút forgalma annyira...
... A pálosi és osi vasút forgalma annyira...
... A pálosi és osi vasút forgalma annyira...

A soproni szent Ferencről nevezett...
... A soproni szent Ferencről nevezett...
... A soproni szent Ferencről nevezett...

Felhívás. Vasvármegye gazdasági...
... Felhívás. Vasvármegye gazdasági...
... Felhívás. Vasvármegye gazdasági...

Szombathelyen a 20-ára...
... Szombathelyen a 20-ára...
... Szombathelyen a 20-ára...

Visszatekintve ennek országnak...
... Visszatekintve ennek országnak...
... Visszatekintve ennek országnak...

Midőn alkotmányos fogalmak...
... Midőn alkotmányos fogalmak...
... Midőn alkotmányos fogalmak...

Megszüntessék nevezetesen a nemzeti...
... Megszüntessék nevezetesen a nemzeti...
... Megszüntessék nevezetesen a nemzeti...

Polgártársak! midőn lelkünk...
... Polgártársak! midőn lelkünk...
... Polgártársak! midőn lelkünk...

Minden választásról szent nemskorra...
... Minden választásról szent nemskorra...
... Minden választásról szent nemskorra...

Az erkölcsös illem, a fegyelem és közrend...
... Az erkölcsös illem, a fegyelem és közrend...
... Az erkölcsös illem, a fegyelem és közrend...

Eljegyzés. Gróf György László ur...
... Eljegyzés. Gróf György László ur...
... Eljegyzés. Gróf György László ur...

A Magyar Állam 30-iki...
... A Magyar Állam 30-iki...
... A Magyar Állam 30-iki...

Szombathelyen nagykanizsai...
... Szombathelyen nagykanizsai...
... Szombathelyen nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...
... A nagykanizsai...

Zala-Egerszeg 1868. dec. 30-án...
... Zala-Egerszeg 1868. dec. 30-án...
... Zala-Egerszeg 1868. dec. 30-án...

Irodalom.

Erődi Dániel Pannonhalmán...
... Erődi Dániel Pannonhalmán...
... Erődi Dániel Pannonhalmán...

Megjelent a hozánk is beküldött...
... Megjelent a hozánk is beküldött...
... Megjelent a hozánk is beküldött...

Hasznos Eljegyzetek.

Az utótagok ellen...
... Az utótagok ellen...
... Az utótagok ellen...

Előttek talán, de az általános...
... Előttek talán, de az általános...
... Előttek talán, de az általános...

Közmagallapodással...
... Közmagallapodással...
... Közmagallapodással...

Ha érdekben van valamely...
... Ha érdekben van valamely...
... Ha érdekben van valamely...

Nyit postá...
... Nyit postá...
... Nyit postá...

ÜZLETI-HÍRŰK:

Magyarországi pénzügyi hírek, adószabványok, közlekedési hírek, és más gazdasági információk.

Magyarországi pénzügyi hírek, adószabványok, közlekedési hírek, és más gazdasági információk.

Magyarországi pénzügyi hírek, adószabványok, közlekedési hírek, és más gazdasági információk.

Bécsi pénzfolyam, Jan. 2. 5% mutatóval 59.90; 6% nemz. község 65.10; 1880-ki Államkassza 93.80; bank... Heti naplár. Január 3-11 1898.

H I R D E T É S E K:

Lógazdáknek nélkülözhetlen. Alulról N. M. Pálóczi urolalomban ménes- és lovas-mester... Szereclm Zsigmond urolalmi ménes- és lovas-mester.

„Gyógyfolyadék” név alatt nálam Pálócson mindenkor kézzel kapható. Ara egy üvegek... Szereclm Zsigmond urolalmi ménes- és lovas-mester.

BOR és SER. Alulírott tartozott jelenli az üzletbarátok és fogyasztók... WEIN und BIER. Der Gefertigte beehrt sich hiemit anzuzeigen...

Politechnikai és gyakorlati találmányok.

Magyarországi pénzügyi hírek, adószabványok, közlekedési hírek, és más gazdasági információk. Kitérő fényképek... TRAUGOTT FEITEL első asztali bizonnyal szállító-üzlet.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton, egyszérvén.

Szerkesztői iroda és kintó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben háshoz hordással és vidékre postán küldve.

Egész évre: 6 fr. — kr.
Fél évre: 3 — —
Egyre: 1 — 50.

Hirdetések

A hat háshoz postaköréért 1-ese 7 kr. 1-ese 0-6 és minden további beiktatásért 30 kr. Helyrejár minden egyes beiktatásért 30 kr. A Nyilatkozat egy pelyt hat beiktatási díj 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

H. Kanizsán: a K. ADÓ-HIVATAL. Pesten: KESZLER M. Öcsé, Hamburg, Berlin, Leipzig, Frankfurt a. Mainban: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, Buda, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRS, Bácsban: OPFELJ.

Nagy-Kanizsa, 1869. jan. 9.

(B-f.) Három király napja a kath. világban szép emlékeztető levén, szabadjon gyenge tollammal egy behasonlítást tenni a mult és jelen között.

Hajdan e napot egyszerű, igénytelen helyen ünnepelték meg, magasztosan, ma a nagyszerűségben is kisserzűs; hajdan néhány egyénből álló családnak meglepő öröme belt e napon a három király váratlan megjelenése miatt, ma a milliókból álló kath. világ alig tartja többnek, mint pihenő napnak, egyszerű ünnepnek; hajdan e napon a koronás fejedelmek hajoltak meg a szepitelen ereny, a vilagszabadsag gyenge virága, a hirben nagy, de testben erotelen kised előtt, ma — — — hajdan hatalom nyújtott ajándékok szeretetből, kegyeletből, a sejtelen szeretetével, a lelki ihlettség kegyeletével a nagyreményű, nagyjövű kisednek, ma nagyrészt nekünk kell tömjenezni a hatalomnak, hogy békén legyenek.

Sajátságos! A legközelebbi magyar országgyűlés működésének eredménye: kibékülés!

"Kibékülés a hatalom és nemzet között!" Kibékülés csak ott lehet, hol egyik a másikat megsértette. Valjon, melyik sértette meg egymást mélyebben, fájdalommasban? A nemzet, a magyar nemzet nem, mert a hatalmat ő teremtette s nem a hatalom a nemzetet!

Prometheusként szenvedett egy óriás évek hosszú során át, a nehéz láncot emésztien kezdő az idő rozsdája; mielőtt a tehetetlenné s kisdedi gyöngévé vált óriás szabadulni kezdett volna, a jégválmú hatalom meleg lehevel közelgett feléje, s midőn felébredt, maga előtt látta a vezérő három csillagot, a „hit, remény s szeretet” tündöklő csillagát fényleni; mosolylyal szemlélte, gyönyörrel nézte s údvárasztólag hatott reá tapasztalni, hogy a hit csillaga, bonaszerelemnek fénylő csillaga, mely szenvedéseinek közepette is sugáriban megfogva bír, de megemmisülve nem lett; a remény csillaga a hatalom képviselőjének jobb s áldásosb jövőt reménylő tekintetéből áll; a szeretet, a szeretet csillaga pedig a hölgyek legdicsebbike, a jószág megtestesült anygala, szeretett királynéknak áldást hintó szívjóságából áll.

Biznak tehát mi is három királyi fenség, de nem elmulandó ajándékokkal, hanem megadókra kiható becs és értékek, ezek nem keltőnek el, itt maradnak köztünk, csak higgyünk bonaszerelemünk érlelendő gyümölcsében, reméljünk a koronázott király Isten szabad ego alatt szabadon tett esküjében, és szeressünk minden jót, nemest a bájos királynevezettségűvel, szeressünk egymást testvérileg, tisztulj el a gyűlölet ölé mérgét kőrkémből, hisz a szív oly sokat megbír, az ész oly készséggel osztzik a szív boldogított érzetével s egész lényünk az izvit kisépe kényesb komenségétől!

Ne epéskedjünk a pártoskodás mindig romboló hatásadászatában, mert egy másodk mohácsi nap könnyen elserperhet bennünket. E szellemben énekel s áldom én is "Három királyok napját Országunk egy istápját!"

A zsidó hitközségi előjáróság első szabad választása Nagy Kanizsán.

Nemes szándékomban itt a szabad választás mellett szót emelné, mert ezen fenyestelag, mely mint a polgári élet legiragabb kincse a nemzet java és udvere alkotmányunk keretében nyolcz száz éven át ragyog meg a politikai pártok heves küzdelmei által sem ingathathatik meg nem szorul egyesek partolására: nem is tartom szükségesnek az unjon választott helybeli izraelita előjáróságot gyenge szavaim által a szegények gyámolítására, a templomi isteni szolgálat dicsősítésére, a virágzó felekezeti fő és al-reáltanoda pártolására és a kezeloése és ügyelősége alatt álló intézetek és egyleteket pártfogásába ajánlani, mert erről eléggé kezokedik elismert poszivósága, buzgósága, műveltsége a jó és nemes cselekedetek iránti hajlama, tapintatossága és bő tapasztalása; hanem specialiter az izraelitáknál még nem alkalmazott és itt először gyakorolt szabad választás, ennek bizdító ereje és tények által bebizonyított serkentő hatásáról akarok szólni és a többi hitközségnek utánzásra ajánlani, mert a jó példa vonz.

Az eddig még rendezetlen állapotban levő egyházi ügyeknél, az izraelita előjáróság megválasztására határozott szabály nem is létezhetett, és csak a fővárosban most üléselő congressusra bizatott a hitközségek általános, hazafias, a kor igényeinek megfelelő hitközségi szabályokat alkotni; miért is eltérve ez eddigi szokásban volt három évre való választástól, a mostani előjáróság csak ideiglenesen egy évre választott meg és pedig a szabad választás legtatagb terén. A hitközségi tisztviselők és tanárokon kívül, kik a haladó közönséghez méltóan most mindnyájan szavazati joggal ruháztattak föl a hitközség minden adozó tagja szavazó ivvel ellátattott, a betöltött ivék egy 15 tagból álló bizottmány által átvették, az alálírások azonnal bemetszetek és ezen bizottmány a főrabbi ur elnöklete alatt lelkiismeretesen megvizsgálta a szavazás eredményét, mely fényesen bebizonyítja, hogy a közbizalom csakugyan oly férfiakra esett, kikből a hitközség minden osztályából összeállítva, bizton megvárhatjuk, hogy ezen mintahitközségnek fényet nemcsak a többi izr. hitközségek, hanem az egész haza javára elterjeszteni iparkodandik. Jogositnak pedig e szép reményre a választottak elismert képessége és buzgósága mellett következő már is mutatkozott tények. Újév napján, midőn a választás ered-

ménye a tekintetes főbíró és megbizott Blau Pál megyei tisztviselőt urak jelenlétében a közgyűlés tudtára adatott, a csaknem egyhangulag megválasztott köztisztelendő szeretett előadók Gutmann S. H. ur mélyen érzett szavakban tolmácsoló szíve sugallatát, röviden körvonalozá teendőit és felkérő tisztársait közös tevékenységre jelézé, hogy hitközségünk kiváló kegyelettel tartozik elődeinknek kik faradtlanul és bőkezűleg működtek a jutekony intézetek alapításában, rendes szivemelő istenszolgálatot rendeztek templomunkban egy korszakban, midőn ez hazai felekezetünkkel nemcsak egészen ismeretlen volt hanem a tulbuzgók által meggyűlöltetett és akadályoztatott iskolát szerveztek már 35 éfár, mely mai napig viragzik, melynek tanulói nemcsak az ország és a külföld tekintélyes városában, mint Merkur zászlósnai szerepelnek, hanem még az oceanon tul is ismeretesek; és gazdag hagyományokat alapítottak működésük és nevelő örökítésére. Mi tehát könnyen nyugtathatnk ösönjleg a gazdag babérajain, hanem most a haladó korszakát éljük és ami csak 10 év előtt dicséretesen fennállt, azt most már a korszellemhez idomítani szükséges; ez irányban tüzöm ki működésemet és arra kérem kedves tisztársaim közreműködését is. — A közönség megjelenezte a tapintatos elnököt és mi a közvéleménybe örömmel egyvezén még azzal bővítjük: Isten segítse nemes szándéka teljesítésében!

Rosenberg Ferencz ur, ki mint himn műveltsége és tapintatos férfiú köztisztelhetően áll, valogatott szép velős szavakban kijelenté, miszerint nem kevésbé bizalomra nézve, hogy ő most először is a szabad választás utján, tehát közbizalom által hivattott e polczra, és habár avatatlan a hitközség kezelési ügyében, bizik azért tapasztalt tisztársiban, hogy elnézéssel lesznek irányában és a mennyire a jóakarát és gyenge tehetségei segítendik, oda fog működni, az előtte oly drága bizalmat továbbra is kiérdemelni.

Walbach Mór megyei tisztelhető esküdt ur jeles szép magyar szonoklatban kifejezé örömet azon tiszteletről, miszerint a főnállott szokás ellen ő mint nőtlen ember közbizalom által méltatott a hitközségi előjáróság közé választatni, a nélkül, hogy korteskedés vagy más eszközök által utána hajhászott volna, de sajnálja annál inkább, hogy bokros teendői részint nyilvános hivatása, részint pedig magány ügyei által annyira foglalkozással van elhalmozva, hogy ő itt kötelelőségének csak nehezen felelhetne meg, azért kénytelen leköszönni. De miután a közgyűlés nagy lelkesedéssel kívánta és szívgorán ráállott, hogy hivatalát elvállalását a főbíró ur is felszólalt, hogy az alkotmányos életben kötelelősége minden honpolgárnak a közbizalom által ruházott hivatalt elvállalni W. M. ur a közönség köztelteszésére kijelenté, hogy ámbár az említett oknál fogva el volt határozva semmi hiva-

talt többé el nem fogadni, de mindamellert meghajol a közakarat előtt és azon leand, hogy a benne helyezett bizalmat a hitközség javára továbbra is kiérdemelhesse.

Most hátra van még egy jeles a közönség előtt ismeretes szónok, kit a kalmárok módjára, azért hagytam hátra, hogy ennél velős, hazafias szonoklatával tudisításonkat fűszerezzen, ez Pressburger Jakab orvos-tudor ur.

Pressburger orvos-tudor ur, ki általános szavazattal újra megválasztatott az előjáróság koszarujába mint iskolabizottmányi tagból 25 év óta az ifjuság javára működik, egyes szavakban megköszöné a benne helyezett bizalmat és kikéré az elnök ur és a közönségtől a szabadságot szombaton a rá következő napon az isteni szolgálat után néhány hazafias szavat e haladást kedvelő közönséghez intézni. Szombaton a közönség teljes számban összesereglett az imaházban kedvelt szonoka tiszteletről, hol az érdemidős tudor szép bevezetésben bocsánatot kértén, hogy ő mint orvos e szent hajlékot, hol szokás szerint csak Isten igéi szónak a szószékéről hirdettetni, választotta barátságos intelmeire, azután pedig körülbelül következő hazafias szonoklatot intézte zengendes kellemes hangon, az ékeszölés minden szabályai szerint, a buzgó közönséghez.

Kedves testvéreim! Mindnyájan keserve sen éreztek a kényuralom súlyos igáját, midőn e haza polgárai minden Isten adta embert jogtól megfosztva valának és ezer övi szent alkotmányunk fölött az ugynevezett "Verwahrung" vala kintúzve; mi közös gyász viselünk, akkor keresztény testvéreinkkel, de annyival inkább örülünk és felvirradott bennünk is a remény csillaga, mely testvéreink az alkotmány megszerzésével megkosonított becsületünket testvériesen helyreálltunk kötelelőségünk elismerendik. Kedves tarsaim! Nem is csatlakoztunk e lovagias magyar nemzetben helyezett bizalmunkban, mert a haza megosztja velünk jogait és a mi tudva van egyenjogúságunk minden vita nélkül még pedig a magas pap-ság beleegyezésével törvénynyé emeltetett az országgyűlés által, és bölcs atyai fejedelmünk által meg is szentesítettett. Így tehát hála Isten és hála a dicső magyar nemzetnek, megsértett becsületünk ismét helyre állítottott. A becsület az emberi legdrágább kincse, melyről egy francia nagy államférfiu igen helyesen azt mondá: "L'honneur c'est le bonheur." Uraim három fokelleket ismerek az emberi életben: a hatalom, a gazdság és a tudomány; de ezek is csak akkor válhatnak az emberiség hasznára és údvére, ha a becsülettel együtt jár-nak, ezt fényesen bizonyítja felekezettünk majdnem ket ezer éves szenvedése. A hatalom, melytől neuzetek részesnek és bölcs kormányzó kezében dicső kellék, kifajul törvény erővé, ha oly kézbe kerül, hol a becsület hiányzik; ezt fényesen bebizonyítja a romaiak története. A gazdság, a nagy (Szerkesztéségi példány.)

világ annyira imádott istene, mely dicse és fényes, ha az emberiség gyámoltására fordították, mely nélkülözhetetlen a jó intézkedések alapjára, káros lesz a fukar kezében, kinnél a becsület hiányzik és azt mint bálványt imádják.

A tudomány, az emberiség legszebb kincse, mely egyedül képes az embert az állati élet-ésényéből kiemelni és őt egészen az angyalok rangjába helyezni, Isten ostarárá válik, ha becsület hiányában a törvények megferdítésére használják.

Ki tagadta vala a gazdságot felekezettől, mely a kereskedést régi idők óta az országban csaknem egyedül irta és virágzósnak indította; a tudományt is elegendőleg lépté, mert arról tanuskodnak azon nagy földrajzok, melyekben a tudomány minden munkájából gazdag források vannak letve, ezen két főkélek együttvéve bizonyosan kivívhatta magának a harmadikat is, t. i. a hatalmat is, és mégis csak szenvedett felekezettől, mert becsülete megsértett és pedig csupán azért, mert más szertartásai vannak, sőt 2000 évig minden Isten adta emberi jogtúl is megfosztattunk. De hála az égnek, századunk a fölvilágosodás kora, és így nem gyűlöli többé nemzet nemzetet azért, mert más nyelven fejezi ki a haza iránti szeretetét; és felekezett felekezett, mert más módon imádják az örökkévalót, hanem szívesen nemzet nemzethez és felekezett felekezett s így nem is fogja többé senki a legdrágább kincsét, a polgári jogot e kedves hazában fölött megtagadni, mert a lovasias nemzet egyhanglag elismerte és törvénybe iktatta, hanem követelheti igenis tőlünk, amit úgy hiszem magunk is a legnagyobb ragaszkodással ohajtunk, t. i. hogy polgári kötelességünk teljesítsük és e dicső magyar nemzetben összeolvadjunk, hogy megmagyarosodjunk; — erről kívánok kissé bővebben szólni.

Uram! Jól tudom, hogy bájjal hangzik mindnyájunk előtt a hazai magyar nyelv,

jól tudom azt is, mily igen vetelkedik az ifjuság, magát benne kitüntetni; de én azt kívánám, hogy mint magyar honpolgárok kizárólag ezen társalgjunk, közlekedjünk és éljünk, de ezt nem azáltal vélem elérhetni, ha kényszerű követelmény az öregeknek és követelnek, hogy azonnal községünk zöldsztalánál az öngyek magyar nyelven tárgyalassanak. — miáltal csak legjobb és tapasztalt ereinket elvesztenék, hanem biztosan elérhetjük azáltal, ha az iskoláinkban működő derék magyar tanítókat illőleg pártoljuk és úgy díjazzuk, hogy minden anyagi gondtól mentve benső hajlam és szeretettel ápolják a rájuk bízott esemeteinket, hogy azokból Isten segítségével oly törzsfajt neveljenek, mely a nemzetnek lángoló erős hazafias tüzet nyújthassanak a haza javára és felekezettük fényére; a szülőktől pedig csak az kívántatik, hogy az iskolában tanult magyar nyelvet, amennyire tőlük kitelkik, odahaza a közlekedésben is gyakorolják gyermekeikkel.

Az előjáróság meg is választotta köröbél az iskolabizottságot kövekező tudós férfiakból, névszerint: Walbach Jakab, Löwy József, Dr. Pressburger, Dr. Engel, Dr. Szukits és Halphen Lázár urakat; és így bizton reméljük, hogy e jeles szónok hazafias szavai vis-hangra találnak, nemcsak e tudományos i-kola-bizottságot, hanem az egész népet, hazafias, a nép minden osztályából választott előjáróságjal is, és azzal zárom be a mar-hosszúra is terjedt tudósításomat.

A magyarok Istene a legjobb sikerrel koronázza munkáidesteket a szegények gyámoltására és enyhítésére, és engedje őseink Istene, hogy iskolánk hazafias működése

fényt árasztson felekezettünkre a kedves haza javára és advére: BARONKAY KÁROLY izr. főlelel-tanító.

Kivonat

a nagy-kiszárai választókerület független párta bizottsányának f. 1869-ik évi január 8-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Felemlítetett, hogy köztudomású váltott, miszerint Sümeghy Ferencz volt országgyűlési képviselő e hó 18-án tartja városunkba ünnepeles bevonulását; hogy a volt országgyűlési végzetményekről és az azon vallott olveiről a kerületnek számot adjon. — Mitől azon kérdés merült fel, vajlon e számoló közgyűlésen, mely hírszerint nagy díszesbűdel is öszekötve leend, e párt megjelenjen-e? — mely kérdés fölött élnek eszmecserre fejlődött ki, melyre nézve

Infatározlatot: Miután a volt zalai jobboldali képviselői választókerületiek a volt országgyűlésben képviselőket, úgy az azon vallott olveiről nyomatványilag már értesítettek, és ezáltal a volt képviselők eljárása előttünk eléggé ismeretes; — tekintetbe véve, hogy ő szavazatalag legutóbb ízben oly irányt gyámoltott, — mely a ml elvoinkélt ellenkezik s így eszámoló közgyűlésen lehetetlen volna ezen nézetünk és meggyőződésünk kifejezést adni, midől botrányos jelenetek fejlődhetnének; — ezek elkerülésé tekintetből, — e párt a számoló közgyűlésen megjeleni nem fog; és a meynyire az ellenpárt részéről fogadtatása ünnepelesekkel leend öszekötve, ezeket ellentétecskel ellensúlyozni nem fogja. — Nehogy pedig ez elmaradásból azon következtetés vonathassék mintha e párthoz tartozók a volt országgyűlési képviselő elöadást és eljárást meg nem jelen-szettel haligatolag mindenképen helyeselnék; — e czetűket tartalmazó fennelbí határozat a „Hon és Hazánk” című pesti újság a helyben megjelölő „Zala-Sümegyi közöny”-nek azíves közvétel, — meg is a volt országgyűlési képviselőnek tudomás végett megküldendő.

HORVÁTH JÁNOS bizottsányi elnök.
ALBANICH JÓZSEF bizottsányi jegyző.

Heti szemlé.

Január 8-án 1869.
(B-6.) Petrovics Lukács zágrábi püspök decz. 31-én éjjel aszülhűcs következtében hirtelen meghalt. — Pesten 97 külföldi társulat és egyolt van. — Az osztrák-magyar katonai igazgatóság 17 területre osztatik; 10 osztrák és 7 magyar. — Budapest és környékén vasúthálózatot létesít a kormány. — Veszprém megyében B. szolgabíró egy ártatlan leányt budalopási gyanúból megveretett a hájánál fogva felcsmeltette a nyújtott ísmét le. — e barbár tettért a szolgabíró hivatalától elmozdítottat a vád alá helyeztetett. — Nagy-Körös és Kocsakemén a napokban erős földrengés volt. — Ó Felcsétek január 25 vagy 26-án két heti időtartamra Budára érkezendek. — Xantus János jan. 2-án indult Triesztből Suezon át Ceylonba a kelet-ázsiai expedícióhoz. — Napoleon császár 5 ezer frankot adott Miksa császár aszóbrára. — Gróf Károlyi István saját kérelmére Szatmármegye főispánaságától felmentetett. — Pozsi arúlötésnek 4 év múlva 50 éves jubileumát ülve meg, óhajtott volna emlékezésre leloplésével egybekapcsolni. — Honkeres közegében egy veszett farkas 9 ember fejét mart meg. — A statárium Pest megyében is kihirdetett. — Haudik bitorok éreke veszedélyes beteg. — A magyaróvári felöböl gazdasági tanintézet jan. 1-től fogva a magyar kir. kormány kezelésé alá adatik. — Magyarország gabonakivitele 1867—8. évben 41,172,962 márt volt. — Egy angol oly gépet talált fel, mely a tengeri vizet ihatóvá változtatja.

Hírek.

Zala-Egerszeg. Városunk alkotmányos elöte igen élénk, majdnem mindennap sorakoznak az estelek kedvesé teleje végeit elváltak polgáraink értekezendők az e hóban leendő városi tisztújítás és rövid időre bekövetkező követválasztás eszéhez vezető félés módját, különben minden indulatokodást és partokodást nélkülözöl testvéries öszertartással. Öröm ily körben lenni és hallani jeles polgáraink ügyelmet ébresztő beszédeit haza boldogsága és szent szabadsága fölött. — Alkotmányos jogaik gyakorlásában lelkes polgárai többsége hazánk ügyé fának elvét követik, azért oly követelt léptettek föl, ki es elv szerint iparkodand hazánk megkezdett boldogságát teljességgé helyezni. — Lehe

TÁRCZA.

Múlt és jelen.

Béni éj... hulló csillagok.
Béni távis és gyér virág —
Ilyen volt az én életem,
Ilyen valál oh ifjuság!

Egy-egy holdog percs, mint futó
Csillag robbant föl éjemen,
Hogy tüntével a vak szét
Majd anánl rémesebb legyen.

S ha a virágért nyult kesem,
Mely illatával csábitott,
Mérgező töviseket talált,
S szúrások azívenig hatott!

És mégis, lelkem szírány,
Mégis a multha szálljatok;
Kieslen bár, de éden az
— Ha a jelenre gondolok.

Emma.

Történelmi beszély.

Bodrog uram alacsony terméti ezikár egy-
nég volt, igyvetlennek látzott, de azon
megmagyarországi dacc, bátorág, fonákág e
parancsok, mely vonásra nyoma volt, arra
gyalulástot, a nem rosszul, miszerint nagy lelki
erővel e kis emberben, — ha szabad így
nevezünk azon erőt, melylyel minden szavának
oly súlyt tudott adni. — Másrészt vakmerő bá-
torág, gyere-ügyesség és találkozásága,
melylyel résebb ellenét is letudta győzni, oly
élelyi tulajdonságok, melylyel sokan
alá vetették magokat. — Alnoktággal pírulit
fűszárga, melylyel terveit végrehajttal azok-
ta, — mert minden bátorsága mellett sem igen
szérettel állásága szeme kizé nézni — nevét
mennyi tájára bírhaté tévé,
— Mindhánemk még e sokoldalú, lényegében
nem jellemről sokat, de nem akarjuk beszélylnket
széleskörű megismerai, melyben e jellemet úgy
is meg fogjuk ismerni minden részletében.
Kereskedjél őt.
— Nem sokkal ezótt érkezett haza a város-

ban úgy mondták, hogy kalandozni volt, de merre járt, az mindenki elött titok volt.

A főpülete egyik szobájában találjuk egy nő társaságában. — Maga deli alak ez, gümölyűnyugokkal, kiesiled körül s lilakkal, mely utóbiakat a hosszú szoknya alatt szatnyán cipő rejt magában. — Kelőttes vonásán, a hajtott sis orról, szeméi tüszöl, s vékony de szinte megcsatantató ajkairól nézve, kéjes szenvedély kifejezése ül.

— Nos Mareszkán — szól a hölgy, ki a bagolyvári basa fölött bizonyos fénytől látzott gyakorolati — nines-e igazam?
— Hogy ne volna kedves Emmám — felelt egész gyönyörűséggel Márton, megfogva a hölgy kezét — nekéd mindig igazul van. Tíz, hogy az én csillagom is letűnhetik, azonban még nem tartok tele, elég magasan áll, a történek az mit legkevesebb várunk, rólad feledkezni soha sem fogok.

— De igaz legyen ám — mond a hölgy fe-nyitöleg emelve bársony ujjánakját Mártonra míg szeméből az ifu heves vér tűze lángolt.
— S te kételkedel bennem?
— Nem — felelt a hölgy, s mintegy engeztelésül forró, hosszú csókot nyomott Márton ujkaira.
— Oh Emma — szól szenvedélyes indulattal ez — mig to mellutom leaszaz, boldognak kell lennem.
— A mig én is boldog leszek — tévé hozzá Emma, s aztán édes odanásául álloleltek egy-názat, azíveik a szerelem lealacsonyított érzéttől hevesebben dobogtak.

Hosszas öllelkezésökből kürt hang zavarát fel öket.
— Jón valaki — szól Emma, miközben Márton kifejelet karjai közöl.
— Nem tudom ki jühet váramba — szól hídög közönynyel, — elieitek a tudósítal nál nehány percz múlva itt leszek.
— Elvárak! — mond Emma, kajtól ragyogó tekintetét vetve a távozó után, kinek midőn léptei elhangzottak, a nő honye könyelemmel véte magát egy keszortó, szomsz ledarta, pírros ajkain mosoly lobogott.
Nem távoztának töle andkító, hogy egy pillantást no votának szellemére, midőn már a létdérium szóp tetest ismerjük.
Hah de mily különleg a kettő!
Látatunk-e a tengert csendes nyugalmában, midőn a ledlőzö nap arany sugarai jászian törnek meg a habfodrokon, midőn egyetlen szölő-csapság nem érint a véghotlon, rezgő felületet

mely az ég bolgóját, a nyugró nappal, s a feljövő holddal visszatükrözi; ha igen, úgy gyönyörködhetettek a nagyserű látványok legnagyobb részében: azonban gondolatok e arra, hogy e nagy elem mennyi rézt rejt magában, hány embertáratok lete sirját melyében, — ha igen akkor lehet fogalmat egy oly nőről, mint Emma volt.

Össze volt lényen halmozva mind az anyatermészet egy nő testének ékült rendelt; de nem képzélhetünk tán oly rüt, erkölcsökben aláílytét lelket, mint a minő e szép testben lakott. — Nem volt fogalma — ő hogy is lehetett volna! — az erkölcsi jöröl, a valódi szépről.

II.

Jamere történetünk egyik Esmáját, hogy a másként is nioelöb találkozassunk, három nappal vissza kell mennünk.

Gyönyörűen állott be Baján 1526-ban egy májusi est. — A lég langyos volt; a hold ábrándos fényvel önté el a tájat; a csillagok almona pologtak; csendes volt minden, csak a Duna lassu folyása zavarát meg némileg a mela halgattat.

Közül a királyi folyamhoz, egy csinos külsejű házba vezetnek lépteink. — Noba közel jár az idő már éjféltöz, lakóit mégis ébren találjuk; tán a kellemes idő bírta őket a fennmaradásra? — azonban ne találgaesunk, közleltsük meg őket. — Csak ketten vannak, s hölgyek, kiket miandjárt a kertben léptünkör felismerhetünk. — A fiatalabb arczára egy pillantást vetve, feltűnő hasonlóságot ismerünk föl közte, és a bagolyvári basa. Emmája közt; formote szintén azon deli könnyűséget árulja el, melylyel Emmád arczát, kelkének tükrét kellene vizsgálnunk, hogy meggyőződünk, vajlon nem tévesztő-e a hasonlóság? azonban a hold gyenge világa ezt tennünk nem engedti.
A másik szintén magas lehetett valaha, azonban a kor öszekötött természet, arczán meglátzott hogy szóp hosszú idót áll már le.
— Nem tudom meddig érthotit atyád — szól mély hangon az idősebb.
— Isten vezérelje lépteit! — felelt az ifjabb.
— Erős kiderete van Budáig nem féltem, csak aztán no érje valami baj.
— Majd megögit a jó Isten édes leányom, Miklósd is vele van, Isten után benne legjobban bízhatunk, ő el nem fogja hagyni atyá-vá végevezélyben sem. S ha szerencsésen

megjöának a háborúból, megtartunk a lakodalmat.

A leány arca pírult e szavakra, melyekben szerelme tárgyáról tételt említte.

— Isten adja, de nem hiszem, hogy látni fogom őt még valaha.

— Gyermekies sejtelen, melynek nem hiszem hogy valami alapja volna.

— De igen van édes anyám: — hazánkban nines öszertartás, a nemzet pártokra van szakadva. Zápolya nagyobb ur mint a király, kinek nines erője feltartoztatni azon roppant erőt, melylyel a török hazánk útmi kezéül, a főurak nem segítenek neki, azt hiszik a balgák, ha elveszik, ők lesznek urak a szegény hazában, mely — adja Isten, hogy csalatkozom — atóló perczelt éli.

— Igazad van Emám, nem igen remélhetünk, mert kevés emberrel is sokat képes tetni, benne bízhatunk.

— S mit ő tetheti fog, kevés lesz a nagy erő ellen.

— Azonban mi gyenge némberek úgy sem fordíthatunk a dolgot, mint törjük rajta fejünket. — Jól előre haladt már az éj, sőt leányom nyugodjunk le.

Emma — mert így hallottuk őt nevezni — szótlanul követé anyját, s elhagyták a kertet.

— György! kiáltott az udvaron ez.

— Teszék — volt rá a felelet.

— Errezd szabadon a Tiszát!

— Nem kell neki a szabadság — felelt György.

— Mit mondasz? hisz tegnap még örült midőn eeresztél a lénczért.

— Isten tudja nagyaszony, valami baja van a kényerent sem fogadtal el, olyan mintha meg akarna veszni.

— No akkor ne küldtes feléje. Be kell nézni mindent; az Isten megjelölta örvön meg bantunkat minden bajtól!

Emma nyugodt sőhajtott, s követve anyját, mindkötten jó tájos szobába léptek, melynek piala néces kölcsönzött kétes világot.

Rövid bucsuzás után, milyen feléveés előtt kívánaból, — elváltak egymástól. — Emma egy kisebb szobába ment, melyben magára felrakott nyoszolya dagadó fehér párnái s vánkossai vártak rá, — anyja pedig az előbbben maradt, melyben hallni szokott.

MILTÉNYI BÉLA.
(Folytatás köv.)

18. §. Lelecesnek a általában uly gyermekek, kiknek...
19. §. Egyik vallásfelekezetnek tagjai sem...
20. §. Bármely bevett vallásfelekezethez tartozó uly...
21. §. A hadseregnél a állami közhatalomoknál...
22. §. Tanszékben a különböző vallásfelekezetek...
23. §. Különböző vallásfelekezetek által lakott...
24. §. Uly egyházközségnek alakítása, a leányegyházaknak...

szorint „Magyar királyi udvari a nemzeti színház”...
— Oregovits zongorista...
— Tancsics Mihály...
— Páva marquis...

H i r e k.

— Galambok, jan. 12. 1869. Mult hó 27-én...
— F. hó 10-én pedig a baloldali...
— Ezek történetek 27-én a kérom ezt az igazság...
— A fáklyások — kik között meggyezend, sok nem...
— F. hó 10-én pedig a baloldali...
— Alsnök Verecsi ur megnyitván az értekezletet...

kastélyba, tisztelő szeretettel képviselőjükhöz...
— Lakatos Sándor országosan, ismert...
— A nagy-kannizsai nagygymnasiumi tornászati...
— Ugyancsak a u-kannizsai gymnasiumi tornászati...
— Hivatatos. Személyem körül magyar...
— Zala-Egereszege. A jan. 11-én megtartott...
— A napunk mai számához van mellékelve...
— Tisztaítás Szt. Gróthon. F. hó 4-én Szt. Gróth...
— Felső-pöröggy Péry Sándor Somogy megyei...
— Halálhír. Tarányi (Oszterhegy) Mihály...
— A csurgói kerület választói tiszteletük kifejezések...

hűdé következtlen törént gyászra elhnyttá — Deák Ferencz...
— Hivatatos. A földmiveltés, ipar- és kereskedelemügyi...
— A déli vaspálya-társaság vonalán az agio...
— A J. M. a. Sopron, jan. 11. A Deák-kör...
— J. J. z. k. a. Nagy-Kannizsa városi lakóinak...

— A déli vaspálya-társaság vonalán az agio...
— A J. M. a. Sopron, jan. 11. A Deák-kör...
— J. J. z. k. a. Nagy-Kannizsa városi lakóinak...

21. §. A hadseregnél a állami közhatalomoknál...
22. §. Tanszékben a különböző vallásfelekezetek...
23. §. Különböző vallásfelekezetek által lakott...
24. §. Uly egyházközségnek alakítása, a leányegyházaknak...

Ferencz József, a k.
Gr. ANDRÁSSY GYULA s. k.

Heti szemle.

Január 15-én 1869.
(B.6.) Zárják mellett több helységben a himnik...
— A gabonák január hó folyamán a közlekednek a Dunán...
— A pesti nemzeti színház mult évi bevétel...
— A hadseregnél a állami közhatalomoknál...

— A fáklyások — kik között meggyezend, sok nem...
— F. hó 10-én pedig a baloldali...
— Alsnök Verecsi ur megnyitván az értekezletet...
— A baloldali választók...
— A választók...
— A választók...

— A nagy-kannizsai nagygymnasiumi tornászati...
— Ugyancsak a u-kannizsai gymnasiumi tornászati...
— Hivatatos. Személyem körül magyar...
— Zala-Egereszege. A jan. 11-én megtartott...
— A napunk mai számához van mellékelve...
— Tisztaítás Szt. Gróthon. F. hó 4-én Szt. Gróth...
— Felső-pöröggy Péry Sándor Somogy megyei...
— Halálhír. Tarányi (Oszterhegy) Mihály...
— A csurgói kerület választói tiszteletük kifejezések...

— A déli vaspálya-társaság vonalán az agio...
— A J. M. a. Sopron, jan. 11. A Deák-kör...
— J. J. z. k. a. Nagy-Kannizsa városi lakóinak...

Sok felől hallattak panaszt az élelmi...
— Különösen a liestnek sokféle korek...
— A csurgói kerület választói tiszteletük kifejezések...

A vasuti naponkénti menetrend:
Budapest — Balatonvilágos
Budapest — Pécs
Budapest — Győr
Budapest — Debrecen
Budapest — Szeged
Budapest — Pétervárad
Budapest — Kassa

Heti naptár.

Január 17-ától 23-ig 1869.

Hó-é hatn.	Kéthetesi nap	Prótisztas naptár
Kap. Ev. 31 A. kámi megye-raj. Lukács II. 42-52.		
17. Vasárnap	C 2 J. sz. n.	C 2 R. sz. n.
18. Hétfő	Péter n.	Péter n.
19. Kedd	Márton n.	Márton n.
20. Szerd.	F. b. b.	F. b. b.
21. Csütörtök	Agnes n.	Agnes n.
22. Péntek	Vinca n.	Vinca n.
23. Szombat	D. A. elj.	D. A. elj.

Feladás szerkesztő: Wajdits József.
Segéd-szerkesztő: Bátorfi Lajos.

Ü Z L E T I - H I R N Ö K:

Magyarország, 1869. Január 15-én.
E tért a behozatali árakból volt mint az előbbi...
— A pesti nemzeti színház mult évi bevétel...
— A hadseregnél a állami közhatalomoknál...

Bécsi pénzfolyam, jan. 15.
5% metaliques 60.20; 5% nomz. kölcsön...
— A csurgói kerület választói tiszteletük kifejezések...

Vasuti naponkénti menetrend:

Buda	Kassa	Buda felé d. u. 1 óra 23 perc.
Buda	Debrecen	estve 9 óra 00 perc.
Buda	Győr	estve 7 óra 45 perc.
Buda	Triest	d. u. 1 óra 00 perc.
Buda	Bécs	estve 9 óra 25 perc.
Buda	Bécs	reggel 8 óra 00 perc.
Buda	Bécs	d. u. 1 óra 00 perc.
Buda	Bécs	reggel 8 óra 20 perc.
Buda	Bécs	estve 7 óra 00 perc.
Buda	Bécs	reggel 8 óra 20 perc.
Buda	Bécs	d. u. 1 óra 00 perc.
Buda	Bécs	estve 7 óra 20 perc.
Buda	Bécs	d. u. 1 óra 00 perc.

Feladás szerkesztő: Wajdits József.
Segéd-szerkesztő: Bátorfi Lajos.

H I R D E T É S E K:

PAUL HALM's Buchgeschäft, Engalgasse Nro 2 in **Wien**, liefert gegen portofreie Einwendung von 2 Gulden (ohne Worthangabe) überall hin franco folgendes Musikheft:

DIE WINTERABENDE AM PIANO. Eine Sammlung von 59 der beliebtesten Opern-melodien aus Czar und Zimmermann, Stradella, Ernani, Belisar, Lucia, Prophet, Freischütz, Indra, Faust, Kreuzritter, Seta Chiara, Tannhäuser, Zampa, Martha, Regimistochter, Prinz Eugen, Lucretia. — Leicht arrangirt zu zwei Händen vom Musiklehrer Zahn. (195—125)

!!! MUSIKALIEN !!! SPOTTBILLIG !!!

Garantie für Neu!!! Tadellos und elegant!!!

Klosterglocken	25 kr.	Richard, Marie	25 kr.
Gebst der Jungfrau	25 kr.	Am Abend	25 kr.
Erkäntes Götze	25 kr.	Wanderer Franz	25 kr.
L'air de la prière	25 kr.	Jungfrau, Helene	25 kr.
Douce Raverie	25 kr.	Frühlingslied	25 kr.
Mazure brillante	25 kr.	Aecher, Doris	25 kr.
Bengali an reveil	25 kr.	Liebesreigen	40 kr.
Carlion de clocher	25 kr.	Das Silberbüchlein	50 kr.
La belle amoureuse	40 kr.	Die Schilke bei Prag	50 kr.

Alle 13 Hefte zusammen nur 4 fl.

Opera-Album brillant ausgestattet, 6 Opera enthalten, nur 3 fl. — 30 der neuesten und beliebtesten Tänze einzeln 1 fl. und 20 kr. zusammen nur 2 fl. — Die beliebtesten Opera der Gegenwart: Robert, Norma, Don Juan, Trovatore, Rigoleto, Martha, Stradella, Faust, Huguenoten, Schöne Helene, Freischütz, Fra Diavolo, alle 13 zusammen nur 6 fl. — 84 der beliebtesten Opern von Mozart, Weber, Auber, Rossini, Bellini, Beethoven, Cherubini, Donizetti u. a. w. einzeln 15, 20 und 25 kr., alle 84 zusammen nur 6 fl. — 12 der beliebtesten Solo-Compositionen von J. Haydn, A. Scher, Doppler u. a. w. nur 2 fl. — Tanz-Album 1869, enthalten 8 Walzer, 5 Märsche, 1 Galopp, 3 Redowa u. a. w. im Ganzen 29 Tänze nur 2 fl. — Jugend-Album enthalten 24 leichte Compositionen nur 3 fl. — 24 Opern-Polymeri für Kinder, zusammen nur 2 fl. — J. Haydn's Lied-Album 12 der berühmtesten Lieder zusammen nur 2 fl. — 48 National-Lieder aller Nationen nur 2 fl. — Mozart's sämtliche 18 Sonaten 2 fl. — Beethoven's sämtliche 32 Sonaten zusammen 3 fl. — Franz Schubert, Müllerlieder, die Winterreise, Schwannengesang, Erlkönig u. a. w. zusammen 87 Lieder für 2 fl. — Chopin's 6 berühmte Walzer zusammen 2 fl. — Chopin's berühmte 8 Polonaisen zusammen 3 fl. — Paganini, neuester Walzer von Godfrey 50 kr.

!!! Garantie für Neu!!! Tadellos und elegant!!!

Jeder mit Geld begleitete Auftrag wird sofort promptest expedirt!!! Postnachnahme ist nicht zulässig, da die Post solche von Deutschland nach Ungarn nicht besorgt. — Für reellste Bedienung harret die bekannte Firma, an die man sich direct wenden wolle.!

HENRY ENGEL Musikalien-Exporteur in **HAMBURG**. 79. Alter Steinweg, Ecke der Catherstrasse. (210—31)

Lohnendes Einkommen

für Geschäftsleute, namentlich für Inhaber von Drogen-, Materialwaren-, Parfumerie-Geschäften und von Bade-Anstalten.

(201—2)

Bedürfniss halber werden Niederlagen meiner Hoff-schen Malzfabrikate vergeben. Bewerber wollen gute Referenzen angeben, und sich auf das Blatt beziehen, wo sie diese Annonce gelesen haben.

Johann Hoff,
königl. Commissions-Rath und Hof-Lieferant
in Berlin,
Central-Depot in Wien, Kärntnering Nro 11.
Der Malz-Extract ist in Gr.-Kanizza vorrätig bei Herrn Joh. Rosenberg & Jos. Wellich, Ad. Schwarz u. J. Sommer.

Életbiztosítás

agnókök,

ik megfelelő biztosíték-
kal bírnak, nagyon elő-
nyös feltételek mellett
azonnal alkalmazást nyer-
hetnek. Bövebben tuda-
kozódhatni

Lenck Samunál
Sopronban.
(183—6)

A 19-ik évszázad egyik csodája!

AESTHETIN.

(200-12,3)

Tiszta növényi szer az ősz haj erejét, a megöszülés előtti színének visszanyerésére, annak a megöszüléstől s kieséstől mindenkorra való megóvására s a hajnövekedés feltűnő módon előmozdítására.

Es állomány nem érez, azért tökéletesen ártalmatlan, s igen egyszerű alkalmazás, a haját nem rongja meg s eszo nem változik. — Egy üveg ára 1 ft 50 kr., pósta elküldésel 1 ft 60 kr. használati utasítással együtt. — Ismét elküldök teljesen száraz állapotban részvevők.

STARK J. fodrász
Josefstadt, Josefstädterstr. 16. sz. a. Bécsben.
Pesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, királyi-nicez 7. sz. a.
A „Med. Wochenschrift“ bírálata:
„Aesthetin“-nek nevezettük azon — STARK ur által feltalált hajfestő szer, mely hasonló feltűnő módon előmozdítja a hajnövekedést, menten megcsak kártékony befolyást nem gyakorol a hajra, hanem erőtől végvesztől fogva a kellemet a hasznossal egybekötve, a haját szépen eszteti s a kieséstől óvja. Minden ezzel tett kísérlet kiállta a próbát, s a hasznát is igen kényelmes.

Für Unterleibsbrücheidende.

Ihre ausgezeichnete Bruchsalbe hat mich von meinem 23-jährigen Bruchleiden vollständig geheilt. Da mein Bruder auch am gleichen Uebel leidet, so bitte ich um 6 Töpfe halb von der gewöhnlichen Sorte, halb von der stärkern. Obgleich wir von den ersten Arten umgeben sind, so haben wir noch Keinen gefunden, der einen Bruch so radikal zu heilen im Stande ist, wie Sie. Empfangen Sie dafür die herzlichste Dankagung.
Paris, den 7. October 1867.

Haßler, patenser, von Weisfelden.

Diese durchaus nussch R d l i c h wirkende Bruchsalbe von **GOTTLEB STURZENEGGER** in Herisau (Schweiz) ist im Topfen zu 20 kr. käuflich. Während nicht Gehrauchsanweisung und Zeugnisse bereit zu beziehen sowohl durch den Erfinder selbst, als durch Herrn F. Forstangl, Apotheker zur heil. Maria in Pest. (212—10,1)

Lógazdáknek nélkülözhetlen.

Alulirt N. M. pilóczi urolalomban ménes- és lovász-mester czélul tüzem ki magamnak, hogy a lovak leggyakoribb külső betegségei ellen oly sikeres gyógyvert talájjak fel, mely egyszerűen a ló lábainak elgyengülése ellen biztos óv- és erőtől szer gyantát is szolgáljon.

Sok évi fáradságot nem kímélő kísérleteim és észleléseim nyomán sikerült végre oly gyógyvert vegytanilag tisztálítottam, mely nem csak saját ohajtaimnak minden tekintetben megfelel, hanem általa eszközölt gyógyításaim folytan számos ló tulajdonos teljes elismerését is kiverte, s e résben hátkörmök nmlt. Gróf Hadik Béla ur, ml. Gróf Szatmáry Ferdinánd ur, t. Wékay Sándor ügyvéd, t. Körösekényi Ferdinánd esküdt, t. Rayko Béla ügyvéd, t. Hlavay János, t. Mokcsay Öljves, t. Mokcsay Öljves, t. Berenczy Árpád, Roth Dániel plébános, Hassay Öljves, t. Ujfalussy Mihály szolgabíró, t. Ringer András postamester, t. Szankocsy Tamás, t. Tabódy Jenő esküdt, t. Ujfalussy Imre, t. Hurvath György s több itt hely szüké miatt el nem sorolható tisztelt ló-tulajdonos bizonyítványára hivatkozni.

Gyógyaszerem a mellett, — hogy mint erősebb s a lábak elgyengülése ellen mint biztos óvszer a legkitűnőbb, gyorsan és biztosan gyógyít minden lovaknál előforduló külső betegségeket, nevezetesen mindenféle szárazságot, egymlat: lapockabővénység, inarandulás, ferde lépés következtében történt eséklyások s rándulások, csúsz (rheumatismus), megderítettség, láb-gyengeség, mindenféle daganatok, kereszt-bővénység, nyereg- és szerszám-tűzés, merült láb, ütés, döfés és vágás következtében történt sebek stb. stb. s mindent oly egyszerű eljárás mellett, hogy általa képezés ideikt minden ló tulajdonos lovat gyorsan, biztosan s minden nagyobb költség nélkül minden külső betegségeiben meggyógyíthatni.

Ennélfogva nem csakoly szolgálhatok vétek teni s t. gondolközönek, midőn ezen gyógyaszerre bocsás figyelmeztetnem szoml felhívom, s körtudomásra hozom, hogy az

„Gyógyfolyadék“

név alatt nálam Pilócson mindenkor készen kapható.

Ára egy üvegnek	1 ft 50 kr.
3 üveg	4 . 50
6 üveg	8 . 50
9 üveg	12 . 50
12 üveg	16 forint.

Egy üveg egy magyar itczét tartalmaz. A használat alkalmával minden itcző gyógy-folyadékból 7 itcző fog kikérlet, mert egy rész folyadék 6 rész vízzel fog vegyítetni. Lovát általi megrendelések utánvétel mellett is csaközölhetők, azonban meggyógyíthatók — miazirint küldeni csak 2, 6, 9- és 12 üveget le. — T. megrendelőknak a leggyakoribb kártevek leírásait egybekapcsolat használati utasítás díj nélkül küldök.

Szereteln Zsigmond
urolal ménes- és lovász-mester.
Pilócson.
(204—3,3)
u. p. Ungvár.

HALVAX JÓZSEF

polgármester.
(311—3,1)

Pályázat.

Nagy-Kanizza város képviselő-testülete 1869-ik január 4-én tartott ülésében egy városi szalmavetők „Eszköz“ felállítását elhatározta, mely állomány birtoklására szoml pályázat nyitottik.

A pályázókól kívánatik a magyar, s ha lehet a német nyelvben, egy a könyv- és számvitelbeni tökéletes jártasság.

A szalmavetők évi éretése 500 ft. Pályázni kívánók felhívataknak, melyek folyamódványokat, a képzésüket igazoló okmányokkal gyámolítva, 1869-ik évi február 15-ik napig a városi tanácsos benyújthatk.

Kelt Nagy-Kanizzán 1869. Január hó 4-én.

„SZOMBATHELYI NAPTÁR“

kaplato

Wajdits József

könyvkereskedésében Nagy-Kanizzán.
Egy példány ára 32 kr. (208—2,2)

Id. Madarász And. Pécssett

ajánlja

GÉPGYÁRA ÉS ÖNTÉSZETE

készítőményeit

gőzgépeit, különösen pedig malom szerkezeteket, olaj henger- és sajtolót, borpéseket, gőz- és vízvezetési csöveket takarék-tűzhelyeket és azok egyes részait, kutakat, oszlopokat, rácszatokat, minden néven nevezendő öntvényeket, továbbá

gazdasági gépeit

u. n. szántó-, irtó-, kapáló- és tültetőgépeket, vetőgépeket, magtakarókat, rostálót, erómvivőket (gőppel) löszlerakoztató, cséplő-gépeket, kukorica mörzölőket, répa- és szecsk-vágókat, zúzó- és daráló gépeket.

Minden a gépészet szakmájába vágó megrendeléseket a leggyorsabb előállítás s legjutányosabb árak mellett elvállal egy a gyárba Vitez-utca 14-ik szám alatt, valamint raktári irodájában országút 5-ik szám, hol a fentebb elcsorolt készítményekből folytonos készletet tart. (175—4)

Régi pénzeket,

és mindennemű arany, ezüst és drága-kövekkel kirakott régiségeket; továbbá gyöngyöket, ezüst- és aranykötésű tárgyakat, aranyt, ezüstöt és évszámokat vas és ezüst a legmagasabb áron a

regiségek és természettiek irodájában

Pesta, Dorottya-utca a Lloyd épületben, 14. sz. a.
Bécsben Herren-Gasse No. 5.

hol egy nagyvárosi irodák mindennemű régiségek, régi pénzök, érmék, évek és menta-képekkel a legelőőbb áron, egyszerűen egy nagy raktár aranyok, lepkék, bogarak, madarak, évszámok és évszámok is találhatók. Lovakre szoml szoml és ártólással szolgáltatik. (106—4)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizzán.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

szombat, minden szombat, egész évben.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: **BAJCSIKAI JÓZSEF** helytartóval.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: - 6 frt. - kr. Fél évre: - 3 frt. - kr. Éves díj: - 50.

Hirdetések

A hat hasábol teljesírt 1-eszt 7 kr. Szor 6 és minden további beiktalásért 6 kr. Dályegül minden szor beiktalásért 30 kr. A "Nyit" tárom" egy petit sor beiktalási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

H. Részlet: a K'ADÓ-HIVATAL. Postas: **KERLER** M. Bécs, **HANZBURG**, **Berlin**, **Hajna** a. **Frankfurt** & **Bayreuth**: **HAASENSTEIN** & **VOGLER**. **Lipsza**, **Magyar**, & **Stuttgartha**: **SACHSE** & **TARSA**. **Bécsben**: **OPPELLE**.

Balaton vidéke.

Tájrajzi tanulmány. (Folytatás és vége).

Három megyének van része a Balaton partján s vízében: Zalának, Somognak, és Veszprémnek.

De csak egy jeles várost nevezhetünk partján az északnyugati zugában (Zalában) fekvő **Keszthelyt**, azon várost, melyet **Festetics György** a lelkes honfű nemzetgazdászati törekvései s a feltámadó magyar irodalom pártolása által emelt s tett nevezetessé. A tőle alapított Georgikont mostani utódja segítette azon átváltozásában, minélfogva jelenleg mint országos gazdaszati tanintézet tudományra épült alapterve s folyton növekedő felszerelése, főképp szakképzést illető alkalmazása által egy színvonalra emelgeti óvári nénjével, vagy a külföldi ki-fejlettebb hason tanodával. — Tősfürdője a város alatt van: Hévízről emlékeztünk. — Az urasági szőp nagy kastély megetté csinos igen nagy erdőkerítő nyitva áll a közönségnek.

Van kis gymnasiuma, melyben prem. papok tanítanak. A vaspálya sajnosan mért-földnyire kerül el.

Az északi tőpart keleti felében a tihanyi hegycsúcsok, melyre nyúlik a tőba, miáltal a 1/4 mélynyit tőszorulat származik; a hegyfokot a tihanyi zárda kéttornyu temploma koronázza, mely a történelem szerint I. Endre király teteméit rejtí.

A hegyfok s tőpart képezte keleti öböl táján van **Fürdő** érdemes fürdőhely, illő szép hegyek félcarnokában. Gyógyvizet természetesen látogatják, de lakásai kényelem s szolgálati készség hiányáról a roppant drágaság mellett sok vendége panaszkodik.

Atellenében **Siófok** m. v. állomása a kanizsa-budai vasútnak, mely szorosan a déli part boaszában, sőt sok helyt a lecsapolás által nyert új növényes partban fut; tősfürdője évről évre gyarapodik.

Nagyobb körben esnek: a kagylós-mezőn s belőle épült **Tapolca**, a rombadűlt püspöki fellegrávról festői **Sümeg Kisfaludy Sándor** születési s temetkezési helye, mindkettő csinos s híres borkereskedő mezőváros. **Mareczi** északi Somogy-nak társadalmi s miveltégi szempontból első helye gróf **Széchényi Gyula**. — **Keszthely** gr. **Hunyady** birtoka, mindkét utóbbi egy délrányu jőboru agyaghegy gerincének keleti alján: hasonmási s irányu halmok keletibb soraihan **Óreglak** az **Inkegyek** — **Leányelőtű** a gr. **Zichy**eknek nagy kiterjedésű angol kertből a Balatonra néző palotaszertő kastélyával. Az utóbbi helyre a sálföldi hegynek szabályos caucsa oly jelesen odarémlik a nagy tő tulsó partjáról, hogy láttára a gizeli vagy karnaki gulák legnagyobbikát is csak kisszerűnek tudom képzelní.

A középzala forulópontja körül épültek **Zala bér** Zalamegye északi határán, és

1 mfőre lefelé **Sziget** a **Baththiányiak** szigeten díszelő kastélyával, jelentékeny csinos m. v.

A nagy-Kanizsa a délnyugati magyar kereskedelem s vasutrendszer középpontja annyira felszök délnyugatra a Balatontól, mint **Székesfehérvár**, az **Árpádok** sirja, északkeleti irányban. A **Bakony** egyik keletre nyíló völgyének halmos oldalán eiszigetelt méltóságban székel a püspöki **Veszprém**; sasi bércek lakán uralg a **zirici apátság** — **Palota**, **Móra** a 18-iki harcban lettek emlékeztetése.

Azonban bármily kevés vonással rajzolva valaki Balaton vidékét, hibát követne el, ha azon ömágokban jelentéktelen helyeket feledné ki képből, melyeket Magyarország nehány nagy fiának neve örökít.

Megemlékeztünk **Keszthely** s **Sümeg**nél ott a magyar iralom s nemzetgazdászati **Mecenásáról** itt mint **Himfy** dalnokának születéshelyéről — de itt van **Kehida** is, az alsó Zala rétes, berkes völgyének halmos partjain, bethlehemnyi csekélységű tekintetre, de a magyar nemzet nagy részének szemében oly jelentős s érdemű, minő ama kis palaestini falu a kereszténység felfogása szerint. Az áttellenében fekvő **Szent-László**ban pedig, mely a **Széchényi** grófk ösbirtokához tartozik, a hon anyagi jólétének teremtőjére a nemzetgazdászati, ipar s kereskedelem és közmiveltés nagy alapító-jára emlékeztetünk.

A **mareczi** s **őreglaki** hegyvonatok közt habos fölülletű helyrelyel homokos termékeny lap terül el, melyen számos ér csergedés a Balatonba és mely a tőpart felé mocsárs s lapálylává válik. Egy illő ligetes völgyben van **Mikla** (v. **Nikla**) a fellengző lantomnak **Berzenyi Dániel**nek szállóhelye s temetője, melyre óriási síremléket emelt azon nemzet, melyet ő vert föl százados tepedéséből a „féregrágta tölgy s sybarita víz” renditő hasonlatával, s mely előtt ő zengett aztán **tyrtacusi** lelkesítő csatadalt.

Végül: miként a rege bájfényében tündökölnek a sümegi költő érdemei által **Tátika**, **Csobáncz**, **Szigliget**, **Somló**, **Badacsony**, oly való regényes szépséget árasztanak az említett vármok a hasonnevű tekintélyes magasságn) csonkakap, kupalaku bazalt hegyek tetőin, melyek aránylagos közelségük által, minélfogva csaknem mindegyikük valamennyi tőbűnek jeles kilátási pontjával szolgál, oly meglepő szép s gazdag tájképpéjteményt alkotnak, hogy az a tájfestő mappájában tulzáról s majdnem természetesség hiányáról vádolnattának.

A tündéresnek fogalmát, melyet **dajkamésék** oltanak gyermekségünkbe s melyet később keleti bájrégék a a költsézet legragyogóbb képzemenéjű fejlesztének az ifju

lelkében csakis a szépművészet által látjuk olykor megérzékítve: természetes tárgyak, ezen érzetet ritkán képesek megvillantani az emberben.

A rónák és a Balaton tünderei ezen büvös hatalom birtokában vannak és egyszer éltében részeseitük az arra méltó vándort annak előtűntetésében; amaz midőn napos, nyugodt nyári napokban a délibáb csodáját varázsolja elébe, Balaton pedig midőn látogatója egy szép tavaszi nap reggén a délkeleti partról először pillantja meg a szép tő zöld csendes habu tükre, mely innesső partja felé ezer fehér gyöngy fodorba feslik, míg majdnem teljesen átűtsző ködfátyolán keresztül rémlik kékeszöld szalaggá váló odábbi fölületre, a tulparti hegyek kék torlaszai s a tihanyi hegyfok tünepélyes magassága, és midőn egy ősi nap estején a délnyugati berényi véghalmokról a váltig emlegetett vulkán hegyecsoportot szemlélheti a leáldozó nap verőfényes aranypirjában — a hullámokon lebegve.

Azért a közmondás Balaton vidékén: hol van a szép Zala? Somogyba.

BAJCSIKAI KÁROLY.

A nagy-kanizsai nagygymanium „Önképző-kör” és a tanuló ifjusági „Olvasó kör”-ről.

(B-fi.) Mult vasárnap, jan. 17-én délelőtt 11 órakor tartotta a n.-kanizsai nagygymaniumi tanuló ifjuság a kebelében alakult „Önképző-kör” első nyilvános közgyűlését a tágas tornateremben, mely alkalommal a kör tevékeny alelnöke: **Bódis Lajos** lelkes megnyitó beszédet tartott a jelenvoltaikhoz. Ezután a széptehetségű titkár: **Németh Elek** olvasta fel a kör működésének eredményét, melyszerint négy hónapi működés óta 70 szépirodalmi munka adatott be, melyek közül eddig a következők fogadtattak el:

- „Tavaszi regg” **Németh Elektől**.
- „Sir a rőzsám” népdal **Pollák Lajostól**.
- „Szőke leány” népdal **Bódis Lajostól**.
- „A . . . hoz” emlékező **Németh Elektől**.
- „Két halott” románcz **Bódis Lajostól**.
- „Hála” óda **Németh Elektől**.
- „Isdeklés” **Németh Elektől**.
- „Az agg honf halála” ballada **Bódis Lajostól**.
- „Nap és éj” beszély **Stolczar Jakabtól**.
- „Téli éj” **Pintár Istvántól**.
- „Haldokló gerle” **Pollák Lajostól**.
- „A jó házi ur” humoreszk **Németh Elektől**.
- „Csendes éjben” **Pollák Lajostól**. Ezek közül nehány szerzőik által a közgyűlés előtt fölolvastattak.

A fölolvastás után szavlati előadások tartattak a következők által:

Ungár Sándor 6. oszt. előadja „Értekezés” című művét.

Szukits Vendel 6. oszt. előadja **B. Eötvös József „Bucsuját.”**

Csányi Ferencz 6. oszt. **Petőfy Sándor „Idelet”** című művét.

Nagy János 5. oszt. **Petőfy Sándor „Léddt szobor”** című darabját.

Benczik Ferencz 5. oszt. előadja **Kemény Simon** a „Kém” című darabját **Vörbarmartynak**.

Tóth Antal 5. oszt. „**Erzsébeth**” című darabot adá elő **Kisfaludy Károlytól**.

A szavlatok bevégezése után **Főtisztelőndő Könyve Alajos** elnök ur zárbeszédével a gyűlést befejezte.

Több szavalmány szép elődása mellett leginkább kitűnt **Ungár Sándor** következő értekezlete, melynek közlésével egyszerűs mint a kör czélját is feltűntetve látjuk.

Értekezletem tárgyál. A magyar irodalom hasznát és azükegét” tüztem ki, de mielőtt felvett tőelem tárgyalásához fognék, nélkülözhetetlen tartom kimondotat kérai mindasoktól, kik előadásomat meghallgatására méltani oly szivesek. Valóban talán föla vagyok jogosítva a kimondtári szövezerre, mert ha tekintem tőelem nagyágját, szinte lehetetlené válik, hogy én, még egy fiatal tanuló, az irodalomnak azükegét, hasznát elég erővel szavakkal, méltóságos híven kifejezni képesítve legyek. — Lehet, hogy nem is hírok lelkesem föllemelkedni a tárgy tőmegéhez, pedig az elkerülhetetlen szükség, hogy esetlegesen teljes mérvű legyen. Tehát ama biztos öntudatban, hogy tisztelet halgatásán tekinteni fogják, a felvett tárgyon nagyágját, tekinteni fogják továbbá parányiságot, románylen és hiszem, hogy tárgyalásomat kimondtári fogják meghallgatni.

Tőelem bebizonyítását mindjárt ezen kezdéssel kezdem: Mi az irodalom? Az irodalom alatt értjük azon remek művek összességét, melyeket egy nemzet jelesői írnak és írnak. Az irodalom, mint kossorús költők mondják: „tűkre egy nemzet azellemi életének, mértéke egy nemzet azellemi nagyágának egy szóval: az irodalom egy oly mérleg, mely megmutatja, mennyit nyom egy nemzet azellemileg.” Ezekből tehát jogosan következtethetjük, hogy nem valami roppant máholyek, sem arany paloták, hanem becserétkü könyvek, tudományos iratok, egyzóval az irodalom teszi egy nemzet nagyágját, emeli annak díszét, méltóságát. Már most hogyha az irodalom első alapköve, nélkülözhetelen kelléke egy nemzet nagyágának — már ki volna oly mérész az irodalomnak nagy — végtelen hasznát kétségbe csak is vonni? A kinek kedves tehát a hazája, a ki szereti nemzetét nagyágra emelve látni, annak az irodalmat, mint hazája nagyágának előmozdítását fontartatóját is kedvelni kötelessége. Így tehát nagy a haszna az irodalomnak már azon szempontból is, hisz fölleltük benne azon cskét, mely nemzetünk azellemi nagyágát képezi, mely nélkül egy állam azükegét megállni képtelen.

Azonban fájdalomunkra vannak talán oly aljas egyének, kiknek szíveikben a hazai irásról szorotb lángja nem lobog, kik inkább szeretik önjavukat hajhászni, mint a hazá boldogságát előmozdítani, és csak tán ily szavakra lakadnának: „Mit gondolk én a hazá nagyágával, mit gondolk én boldogságának előmozdításával? Észert személyes önérdékem csak előtt tartva, míg egy másik oldalán is fölfogom tőntetni az irodalom hasznát, azükegét!”

Van-e haszna a lámpának díj? Van-e haszna a csillagnaknak a végtelenségben? Van, ak- (Szerkesztői gylőpályán.)

*) Badacsony 2899 Szent-György 218,50 Tátika 2160 Fomló 2290 mész.

Einladung zu einem Glücksversuche!

Am 3. Februar 1869:

Gewinnziehung der grossen von der Freien Stadt Hamburg garantierten Geld-Verloosung.

Ein Tausend Gewinne, worunter Hauptpreise von Ct. — 20000, 5000, 3000, 2000, 1000 r. — Am 24. Februar 1869 beginnen die Haupt-Ziehungen der grossen von der Freien Stadt Hamburg garantierten

Capitalien-Verloosung

condigno am 10. März 1869. — Neun Tausend vier Hundert Gewinne 1 Prämie und 17,200 Freiloose im Betrage von

Einer Million 795,265 Mark Courant

müssen hierbei gewonnen werden. — Den grössten Hauptpreis bildet eine der nachstehenden Summen: M.

225,000, 175,000, 155,000, 145,000,
140,000, 135,000, 133,000, 131,000,
130,000, 129,000, 128,000, 127,000.

Die nähere Eintheilung der Gewinne ist wie folgt:

1 Prämie à	125,000	125,000	5 Gew. à	4,000	20,000
1 Gewinn à	100,000	100,000	10	3,000	30,000
1	50,000	50,000	80	2,000	160,000
1	30,000	30,000	100	1,000	100,000
1	20,000	20,000	100	500	50,000
1	15,000	15,000	100	200	20,000
1	10,000	10,000	8993	100	944,265
1	8,000	8,000			
2	8,000	12,000	9400 Gew. u. 1 Prämie		1,709,265
3	5,000	15,000	17200 Freiloose à 5 M.		86,000

Zusammen M. 1.795,265

Nur Gewinne werden gezogen.

Für sämtliche obige Ziehungen und zur Betheiligung an allen zur Verloosung kommenden Gewinnen kostet

Ein Original-States-Antheil-Loos fl 8 Oest. B. N.

Alle Anträge, denen der betreffende Betrag in Oest. Bank-Noten beigelegt ist, werden sofort prompt angeführt. Jeder Theilnehmer erhält sofort nach stattgefundener Ziehung die amtliche Liste und Gewinne werden unter Staats-Garantie prompt ausbezahlt.

Man beliebe sich direct zu wenden an

(213-4.)

E. Steindecker & Comp.

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

Kaufleute!!

Herren oder Damen, welche am Kanizsar Platz und dessen Umgebung ausgebreitete Bekanntschaft haben, werden gegen sehr gute Provision als Vertreter für eines der grössten Etablissement für Wien in fertiger Wäsche und Leinwahren gesucht, für Anvertraute Waaren und Muster-Collectionen sind 3 bis 500 fl. erforderlich. — Hiervon Reflectirende wollen sich direct wenden an das

kais. kön. ausschl. priv. **Etablissement** für fertige Wäsche und Leinen-Waaren.

LOUIS MODERN

Tuchlauben Nro. 11.

(214-3.)

Malz-Extract und Malz-Präparate.

Unter dieser Ueberschrift brachte die „Wiener Medizinische Presse“ Heftante Dr. Ph. Maxfreiter und Dr. Johann Schmäder, in den Redactionspalten Ihrer Nr. 44 vom 11. October 1868 folgenden, die von tausenden Europa's durch Hoffmeister'sche Präparate ausgezeichneten, sowie auf mehreren Ausstellungen preisgekröntem Johann Hoff'schen Malz-Produkte betreffenden Artikel:

Mit den Fortschritten der medizinischen Wissenschaft in Erkenntnis und Behandlung der Krankheiten, besonders aber durch die Fortschritte der Physiologie und Chemie, drängt es sich den denkenden Ärzte immer mehr auf, seine Heilmittel mit grösserer Vorliebe aus dem mehr naturgemässen und auf die Ernährung des menschlichen Organismus Einfluss nehmenden Stoffen zu wählen, als der pharmaceutischen Räder zu entnehmen. Dieses Bestreben der Ärzte zeigt sich am eingehendsten und klarsten bei der Anwendung des Malzes und ausserhalb Präparate in einer grossen Reihe von Ernährungskrankheiten als Heil- und Nahrungsmittel. Es sind das Malz und seine Präparate nicht etwa als eine Entdeckung der Neuzeit zu betrachten, indem dasselbe schon von den Ärzten der ältesten Zeiten in verschiedenen Krankheiten, besonders in solchen, die mit Erschlaffung oder Consumption einhergehen, mit Nutzen angewendet wurde.

Wie so viele in Ruf gestandene Heilmittel der Bergessenheit anheimgefallen sind, so traf diesen Schicksal auch das Malz, als es, wie so viele ältere von den Ärzten vernachlässigte Heilmittel, von Zeiten aufgenommen und von Ihnen, wenn auch nicht officinell, in den Fällen neuerdings eingeführt wurde.

Besonders verdient in dieser Beziehung das Malz-Extract hervorgehoben zu werden, das durch seinen Gehalt an Zucker, Kohlenhydrate und Alkohol eine nährende und beruhigende Wirkung ausübt, die Extremionen, besonders die in den Schleimhäuten der Lunge und Darmwerkzeuge, regelt, zugleich umändernd auf das Verdauungsverhältnis der Säfte und fördert auf den Stoffwechsel einwirkt.

Unter den verschiedenen Malz-Präparaten nehmen die des Hoffmeisters Johann Hoff in Wien's (Kärntner-Ring No 11.), nämlich dessen Malz-Extract, Malz-Chocolade, Malz-Brot-Waaren, Malz-Träger-Pulver, Malz-Träger-Zuckerwasser unübertroffen den ersten Platz ein, und haben sich diese in der That bei zahllosen Krankheiten als vorzügliches Mittel bewährt. Bis her hat man die meisten mit Erfolg angewendet gegen Stomatit, als Verdauungs- und Heilmittel bei Kindern, gegen englische Krankheit (doppelte Mägen) und Strupel, sowohl innerlich als äusserlich in Pulverform, bei innern und äussern Vereitungen, wie der Nieren und Harnen, bei Lungenentzündung, bei fieberartigen und anderen besondern Schwächezuständen.

Die Malz-Präparate, bereitet aus der besten Malz-Träger-Ernte, welche haben sich in Verbindung mit dem innerlichen Gebrauche des Malz-Extracts, der Malz-Chocolade, Malz-Brot-Waaren und Malz-Träger-Pulver der Kinder in Folge fieberhafter und schlechter Ernährung und dadurch bedingter Atrophie (Nutzlosigkeit), bei Strupeln und rheumatischen Neuralgien, Knochenauftreibungen, Stumpfheit der Sinne, lymphatischen Abscessen, Keuchhusten und anderen chronischen Krankheiten der Kinder, als Verdauungs- und Heilmittel bewährt, gegen englische Krankheit (doppelte Mägen) und Strupel, sowohl innerlich als äusserlich in Pulverform, bei innern und äussern Vereitungen, wie der Nieren und Harnen, bei Lungenentzündung, bei fieberartigen und anderen besondern Schwächezuständen.

Die Brust-Malz-Bonbons haben sich als schmeichelnd und lindern bei Husten, Reizhusten, Keuchhusten und trockenem Husten erweisen.

Diesem Umfange haben sich schon oft medicinische Autoritäten Europa's über die Hoffmeisterschen Malz-Produkte ausgesprochen und werden wir höchstens zu Urtheil an Dr. Med. Compagny, Director des naturhistorischen Museums zu Perpignan (Ost-Franzosen), verweisen können.

Preis: 6 Pfund Malz-Extract 8 R., 1 Pfund Malz-Geschmecke Chocolade Nr. 1, 2 fl. 40 fr., 1 Pfund Nr. II, 1 fl. 60 fr., (bei 5 Pfund 1/2 Pfund gratis.) — Ein grosser Carton Bonbons 60 fr., ein kleiner 30 fr. — Nach auswärts wird im Sortiment nicht unter 2 Gulden expedirt.

Der Malz-Extract ist in Gross-Kanizsa vorräthig bei Herrn Johann Rosenberg & Josef Wellisch, Adolf Schwarz und Josef Sommer. (202-1)

BOR és SER.

Alulírott tisztelattal jelentem az üzletbarátok és foglalkozóknak, hogy

valódi soproni tiszta bor itczés avegenként 60 kr.

schwechati export-azok ser 30 kr.

bizományba adatik, a honnan a boros üveg 6 kr. és a seros üveg pedig 10 krajnival visszaváltatik.

WEIN und BIER.

Der Guterthige beehrt sich hienmit anzuzeigen, dass ihm von Geschäftsfrunden

echter Oedenburger Natur-Wein pr Halbe Flaschen 60 kr.

Schwechater Export-Lager-Bier 30 kr.

auf Lager zu haben wurden, wovon für die leeren Wein-Flaschen pr Stück 6 kr. und für die Bier-Flaschen 10 kr. rückvergütet werden.

(205-3)

Math. Neuberger

im Prossburger'schem Hause.

PAUL HALM's Buchergeschäft, Engalgasse Nro 2 in Wien, liefert gegen portofreie
Einsendung von 2 Gulden (ohne Werthangabe) überall hin franco folgendes Musikheft:
DIE WINTERABENDE AM PIANO. Eine Sammlung von 59 der beliebtesten Opern-melodien aus Czár und Zimmermann, Stradella, Ernani, Belisar, Lucia, Prophet, Freischütz, Indra, Faust, Kreuzritter, Seta Chiara, Tannhäuser, Zampa, Martha, Regimentstochter, Prinz Eugen, Lucretia. — Leicht arrangirt zu zwei Händen vom Musiklehrer Zahn. (195-12,6)

WEISS és LEDOFSKY
norinbergi,
disz- és rövidáru kereskedése
Nagy-Kanizsán,
főntca, a Korona vendéglő étellenében
ajánlják gárdagon felszerelt rakárakat, u. m.
valódi pottendorfi kötőpanut,
legfinomabb berlini gyapot, szövő panut és fonál,
selmecci, török- és taj-pipák,
MEGYFA-SZÁRÓK
panut, czérna és selyem-szalagok,
valódi márdalifei varró-czérna,
Önöm rumburgi négyezeres kötő-czérna,
legújabb férfi- ingek, gallérok és nyakkendők,
női szines alsó-ruhák,
leány- és női krinolinok, mindennemű zsinorzatok,
ruhadísz, belések, gyermekjátékok, pénztárczák,
fénykép-albumok,
réstollak, írónok,
rakfon-kanalák és gyertyatartók,
szél- szalló- és szőlő-képek, ollók, csipkék, virágok, önmög glicerin és
mindennemű tollas-mappanok és minden a szakra vágó czikkeek
(216-4.)

Pályázat.
Nagy-Kanizsa város képviselő-testülete 1869-ik. Január 4-én tartott ülésén egy városi szünetelő „Elector“ felállítását ellátókat, mely állásnak betöltésére ezenal pályázást nyitattik.
A pályázattal kívánatik a magyar, s ha lehet a német nyelvben, 17-ig előterjesztett és márványból készült állatosság.
A pályázatok árát ötszáz 500 ft. Pályázni kívánók felhívattak, melyek kérelmeiket, a képzésig igazságtalossággal győszolítva,
1869-ik. február 15-ik napjáig a városi tanácsban benyújtják.
Kelt Nagy-Kanizsán 1869. Január hó 4-én.

HALVAX JÓZSEF
polgármester.

!!! MUSIKALIEN !!! SPOTTBILLIG !!!
Garantie für Neu!! Tadellos und elegant!!

Klosterloeken	25 kr.	Richard, Marie	25 kr.
Gebet der Jungfrau	25 kr.	An Abend	25 kr.
Erhöret Gebet	25 kr.	Wanders Traum	25 kr.
L'heure de la prière	25 kr.	Jungmann, Heimweh	25 kr.
Douce Reverie	25 kr.	Frühlingstid	25 kr.
Mazureka brillant	25 kr.	Acher, Doria	30 kr.
Bengali an reveil	25 kr.	Liedersingen	40 kr.
Carillon de clocher	25 kr.	Das Schlüsselchen	50 kr.
La belle amazone	40 kr.	Die Schlacht bei Prag	50 kr.

Alle 18 Hefte zusammen nur 4 fl.
Opera-Album brillant ausgestattet, 6 Opera enthaltend, nur 2 fl. — 30 der neuesten und beliebtesten Tänze einzeln à 10 und 20 kr. zusammen nur 2 fl. — Die beliebtesten Opera der Gegenwart: Robert, Norma, Don Juan, Troubadour, Rigolotto, Martha, Birschella, Faust, Hugenotten, Schöne Helena, Freischütz, Fra Diavolo, alle 12 zusammen nur 6 fl. — 64 der beliebtesten Ouverturen von Mozart, Weber, Auler, Hussini, Bellini, Beethoven, Chopin, Donizetti u. s. w. einzeln 15, 20 und 25 kr. alle 64 zusammen nur 6 fl. — 12 der beliebtesten Salza-Competitionen von Jungmann, Acher, Doppler u. s. w. nur 2 fl. — Tanz-Album 1869, enthaltend 8 Walzer, 5 Marsche, 4 Galopp, 3 Polka's u. s. w. im Ganzen 29 Tänze nur 2 fl. — Jugend-Album enthaltend 24 leichte Compositionen nur 2 fl. — 24 Opera-Polymeri für Kinder, zusammen nur 2 fl. — Jungmann's Lieder-Album aller Nationen nur 2 fl. — Mozart sämtliche 18 Sonaten 2 fl. — Bestes Album sämtliche 88 Sonaten zusammen 3 fl. Franz Schubert, Müllerlieder, die Wälderlieder, Schwannengesang, Erlkönig u. s. w. zusammen 87 Lieder für 2 fl. — Chopin's berühmte Walzer zusammen 2 fl. — Chopin's berühmte 8 Polonaisen zusammen 3 fl. — Pamata, neuester Walzer von Sedfrey 50 kr.

!!! Garantie für Neu!! Tadellos und elegant!!!
Jeder mit Geld begleitete Auftrag wird sofort prompt expedirt!! Postnachnahme ist nicht zulässig, da die Post solche von Deutschland nach Ungarn nicht besorgt. — Für realitäre Bedienung haftet die bekannte Firma, an die man sich direct wenden wolle.!

HENRY ENGEL Musikalien-Exporteur in HAMBURG.
(211-2.) 79. Alter Steinweg, Ecke der Fährstrasse.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

<p>Megjelenik: Minden hétfőn. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.</p>	<p>Előfizetési feltételek: Helyben hátkon havonta 4-5 db-ra postán külföldre Egész évre: 6 ft. — kr. Fél évre: 3 — — Egyre: 1 — 50.</p>	<p>Hirdetések A hat havos poltiszert 1-2 sz. 7 kr. 3-4 sz. 8 és minden további beiktatásért 6 kr. Bélyegjél minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyitóléren” egy petit sor beiktatási díja 15 kr.</p>	<p>Hirdetéseket elfogad: N. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. P. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. B. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. C. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. D. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. E. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. F. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. G. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. H. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. I. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. J. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. K. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. L. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. M. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. N. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. O. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. P. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. Q. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. R. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. S. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. T. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. U. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. V. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. W. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. X. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. Y. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL. Z. Kanizsa: a K. ADÓ-HIVATAL.</p>
---	--	---	---

Gazdasági nézetek.

I. pályamű.

Mgos Gr. Szápáry Géza zalamegyei Főispán ur által gazdasági cikkeire kitűzött 5 db. magyar aranyra.

I. A vető magnak fontossága.

Nincs oly egyén, ki birtokának — legyen az még oly csekély is — felvirágzását s így a lehető legjövendelműzőbb fokát elérni ne kívánná s e végből iparkodván felhasználni minden ajánlott s czélszerűnek bizonyult eszközt, czéljának minél tökéletesbeni elérésére. Kezdjük pedig nézeteinket annak alapanyagok egyikénél — a vető magnál.

Hogy nem mindegy — bármily magot vetünk — ezt ugyhiázem az évenkénti eredmény — termény kellegé tanúsítja s nem ritkán hallhatunk sóhajtozni. „Bár mag buzánnyal (vagy egyéb vetendő éleséget) jobban megválasztottam volna.” Nézzük tehát mire fordítandó a figyelem a vetendő mag választásánál:

Minden magnak megvan bizonyos erje — képessége, — mely által lég — meleg s nedvesség hozzájárulással éledésnek indul — világságra tör — a földből kibúvik — a földben pedig különböző irányban gyökert ereszti; s minthogy mint a kibújott rész, mint pedig a szegze szálcza gyökér táplálkozásának első tényezői — (ezközeli) minél erőteljesebbek ezek, annál vigább a plánta életkorzafának első stadiuma — több tápszert vehetvén magába, gyorsabban fejlődik a vigábban nő.

Ezek elérésére tehát okvetlen szükséges hogy a vetendő mag csiraképes és tökéletesen kifejlesztett legyen. Csiraképes pedig azért, mert minden magnak e képessége bizonyos és a család és faj szerint különböző időkorlátok közé szorítva van, melyen túl említett képessége gyengül s végre tökéletesen elvész — csiraképtelen lesz. Tökéletesen kifejlesztett valamely mag midőn érettsége után is bizonyos ideig a tulérének engedtetik át. Így például igen aczélos buza, mi rendszerint a korábbi aratás által érték el — vetendő magul épen nem tanácsolható.

Nem kevésbbé lényeges a vetendő magnál a fajminőség tekintete vétele is. Nemes és tiszta faj után várhatunk csak nemes fajt.

Azonban valamint a legnemes faj s legzsebb minőségű mag — művelés — gondozás s szakértelen. nyában elkorcsul — elfajzik — ép ugy a közép minőségű is, — azok kalló ápolásával tökéletesből s nemesedik.

A földet tehát kellően művelni mulhatlanul szükséges nemcsak valamely fajminőség megtartására, de annak tökéletesbülésére s így a termés emelésére nézve is; mert csakis szakértelmen alapuló művelés következtében bontatik s odatnak fel a földben létező tápanyagok, melyek természeti állapotukban a növény életre alkalmasak s a szervezetekre emészthetlenek. S így jóléhet

valamely földtalajban a meglévő joldatlan állapotú tápanyagok daczára is — valamely bevetett termény növénye csak simódik — teng s elkorcsul.

Ne feledkezzünk végre el a magnak megtisztításáról sem; ment legyen az minden fű és egyéb oda nem tartozó magvaktól — melyek szintén a földben kikérelnek csak a tápanyagok fogyasztóitól tekinthetők s azonfelül is összetett egyvelegökkel a minőségét lényegesen csökkentik, uár pedig a mindennapi tapasztalat bizonyítja, miszerint a minőséget a mennyiség soha sem pótolhatja.

LIEBBALD BÉNI.

A zsidó tanügy a congressus előtt.

I. pályamű.

Mgos Gr. Szápáry Géza zalamegyei Főispán ur által neveléscsi cikkeire kitűzött 4 db. magyar aranyra.

I.

Besszéni eszt. hallgatni — ólom.

Kétségkívül, hogy az egybegyűtt congressusnak szép és fontos feladata jutott osztályrészlül. Oly feladat, melynek józan megoldása nélkül a polgári emancipáció nem is képzelhető. E feladatot nem tartjuk épen oly fontosnak, hogy azt gondoljuk — mint sok mások, miszerint megoldozásától függ a magyar zsidók léte, vagy nem léte, — de mindenesetre oly fontosnak, hogy sikerrel megoldásától függővé tehetjük a magyar zsidók biztos és a korszellemmel haladó jövőjét. A magyar zsidók kultus életének közepette nincs időszak, mely ily mozgalomban nyilvánult volna, — nincs időszak mely a magyar-zsidók kultus életében oly beható események történetét rajzolná a kor tábláira, nincs időszak, mely annyira követelte volna minden egyes hivatottnak erejét és tehetségét — mint a jelenlegi. Ez időszakot arany betűkkel fogja bevézni a közvélemény a magyar zsidók kultus-történetének lapjaira.

A lefolyt választások alatt minden józan magyar ember beláthatta a magyar zsidók politikai érettségét, — ha a congressusi teremben az utolsó szó fog elhangzani, akkor talán el fogjuk mondhatni — hogy a magyar zsidók a polgárisultság tekintetében is tökéletesen érettek.

Nem esünk kétségbe, hogy itt-ott olyanok is választottak congressusi képviselőnek, kik a szó legteljesebb értelmében meg nem érdemelték volna, s kiknek képességük egyenlő a zerussal — s kiknek képességük elpenészedett aranyok képhében a ládájában hever, ezért nem eshetünk kétségbe, mert ezeknek szava a congressusban is csak egyenlő lesz a zerussal, s kiknek képességüknek ott olyanok is, kik képességükkel e képzetelenséget ellensúlyozni fogják. Mi a szellemben bizunk, mely ott a jobbkat a józabbakat átfogja hatni, s mely nem oly szűkkeltségben fog mutatkozni, mint némely országgyűlési képviselőké a modifcált

népiskolai törvényjavaslat fölötti vitáz alkalmával.

Zilált községi viszonyok egyengetése nem csekély munka.

A kultus tetet századokon át reá ragadt piszoktól megszabadítani — óriási feladat. A zsidó iskolaügy rendezése — ez a legzsebb, a legmagasatosabb, — mi a congressustól várja megoldását. Erről avarunk szólni, ezt akarjuk fejtegetni. — s ha csak egy porszemnyivel járultunk e kérdés megoldásának könnyebbitéséhez — meg leszünk jutalmazva.

„A gyermekek előtt emeljünk kalapot, — mert ők a mi uraink” mondja egy szellemus német író, s valóban igaza is van, mert szabadabb institutok életbeléptetésével, a gyermekevelés fontos kérdése lép előtérbe, — s ez valóban a kérdések legfontosbika is, mert a gyermekek okszéri nevelésében fekszik az állam biztos jövője, és ez képezi virágzásának tulajdonképeni forrását. Nem mondák már a rómaiak is: Totius rei publice fundamentum est adolescentium educatio? (Az egész köztársaság alapja a gyermekek nevelése.) S azért, ha rendezett községi és kultuszviszonyokat elkerülhetlenül szükségessékné és fölötté fontosknak is tartunk, — a zsidó tanügy rendezése a congressusi teendők oroszlyán részének tekinthető; és pedig két okból: Erkölséi és anyagi okból.

Ha tudni akarjunk, mire van szükségünk legelőször tudnunk kell, mivel nem birunk, azért e sorok czéja, a magyar zsidó iskolaügy jelenlegi állását híven, igazságszerűen és egész mesztelenségben ecsetelni, és az egybegyűtt congressusi képviselők figyelmét reá felhívni, kik között lesznek olyanok, kik azelőtt kevés figyelmet fordítva a tanügyre e tekintetben nincsenek annyira beavatva, vagy olyanok is, kik ezt azt kicsinyítő üvegen át szeretik nézni, és sokkal kevesebbet látnak, mint a mennyit tulajdonképen látniok kellene, — és ismét lesznek olyanok, kik a Talmud-Thora oktatáson kívül az egész tanügyet a seminariummal együtt Californiába szeretnek utaztatni. — Ezek közül csak azokhoz fogunk szólni, kiket a tanügy egyáltalán érdekel, mert a többiek ugy sem hallgatónak meg.

Nagyhirű tudosunk s a tanítók lelkes védője Schwarz (Gyula ur azt mondja, hogy az iskolaügy nem csupán paedagogia, hanem egyszersmind politika, s ha mint fájdalommal tapasztaltuk, a hátultöltő poskák politikája nyakon üt a paedagogiát, akkor a tények tiszta logikája szerint, az összes tanítói karnak kell feljajdulni. A fennebbi mondatot joggal alkalmazhatjuk a zsidó iskola ügyre is, sőt mondhatnók, hogy a zsidó iskolaügy szervezésében több a politikai, mint a paedagogiai anyag; mert a zsidó iskolaügy majdnem szervezése határozza meg a következő generáció szellemi- és anyagilag polgárosodó irányát.

Tehát épen ez alkalommal orról szólni nemcsak nem korszerűtlen, hanem égető

szükség, s hogy erről ez időszertint oly keveset szólunk, azt csodáljuk és nem is csodáljuk.

Az említett körülménynek oka nem épen oly könnyen fellelhető, de nem is oly nehéz, jóléhet az ügy állását egészen tisztán kifürkészni nem lehet, de erre nincs is szükségünk. Egyetlen felekezeti szakközlönyünk a gyorsírszat villámsebességével tünik fel a láthatáron, és két nyelven árcsói a haladást vizenyös correspondenciákban, és kézzel lábbal tevén meg szépen a tempót, a hatnyu méla komolyságával uszik a felszínen, mutogatván fehér tollazatát és sárga csorrát, s alkalmasint halála óráján fog egy gyönyörű dalt zengedezni — hattudalat, — mi ezt szeretnők már hallani, — mert se nem árt, se nem használ. — A „Magyar Izraelita” a férfi erejével küzdött, de az „Izraelita Közlöny” az agg gyengeségét fitogtatja.

Az örökösen tartó pártusák folyamán alatt még annyira sem jutottunk Magyarországon, hogy az orthodox és reolog elnevezések alatt értett fogalmakat kellőleg definiálni tudnók.

A fejlődés haladása 48-ig az egész civilizált világban volt észlelhető, csak 48-ban állott meg. A 48-ban történt kitérészek legyőzötése után szükségképen reactionnak kellett történni.

Azóta számtalan phásisokon mentünk keresztül. Szükségtelen a 48-as események hatását a mennyiben azok a magyar zsidókra befolyással voltak ecsetelni, lapozunk az elmúlt évek művelődési történetében, és végük szövegére specialiter a zsidókat, ugy hiszem azon következtetésre kell jutnunk, hogy a 48-as évek eseményei a magyar zsidókra nézve különösen átalakulási befolyással bírtak, mely befolyások hatalma alatt 20 esztendeig nyugtunk, míg végre — az egymással mindig nagyobb keserűséggel sarlódo pártok daczára oda kelle jutnunk, és el kellett érünk azon időt, melyben polgári és hitfelekezeti fejlődésünk fonalát tulajdonképen csak megkezdhetjük. Megkezdhetjük — mondom — mert ha azelőtt fejlődünk is, az okozat nem mi magunkból folyt ki — hanem fejlesztettek bennünket a körülmények, és tette lehetővé fejlődésünket az a negatív erő — mely a külső benyomásoknak ugyan pillanatnyira enged — de nyomot nem mutathat fel. Szükséges, hogy mindezekről megemlékezzünk — bár tárgyam — a tanügy.

De a tanügy szoros összefüggésben áll mind polgári, mind hitfelekezeti életünkkel. Mondánk előbb, hogy az elnevezéseket orthodox és reolog meg kellőleg definiálni nem tudjuk, s ez tény.

S ha az első elnevezések van is némiképp pozitív értelme, mely ép oly messze esik a fanatismustól mint a tudatlanságtól és piszkoságtól. — a második elnevezés, melyet a magukat orthodoxnak nevező hitársosok a haladást kedvő testvéreikre (Szerveztési-égi példány.)

H I R D E T É S E K:

Einladung zu einem Glücksversuche!

Am 2. Februar 1869:

Gewinnziehung der grossen von der Freien Stadt Hamburg garantirten

Geld-Verloosung.

Ein Tausend Gewinne, worunter Haupttreffer von Ct. — 20000, 5000, 3000, 2000, 1000 u. — Am 24. Februar 1869 beginnen die Haupt-Ziehungen der grossen von der Freien Stadt Hamburg garantirten

Capitalien-Verloosung

endigen am 10. März 1869. — Neun Tausend vier Hundert Gewinne 1 Prämie und 17,300 Freiloose im Betrage von

Einer Million 795,265 Mark Courant

müssen hierbei gewonnen werden. — Den grössten Haupttreffer bildet eine der nachstehenden Summen: M.

**225,000, 175,000, 155,000, 145,000,
140,000, 135,000, 133,000, 131,000,
130,000, 129,000, 128,000, 127,000.**

Die nähere Eintheilung der Gewinne ist wie folgt:

1 Prämie à M.	125,000	M.	125,000	5 Gew. à M.	4000	M.	20,000	
1 Gewinn à	100,000		100,000	10	3000		30,000	
1	50,000		50,000	80	2000		160,000	
1	30,000		30,000	100	1000		100,000	
1	20,000		20,000	100	500		50,000	
1	15,000		15,000	100	200		20,000	
1	10,000		10,000	8993	100		944,265	
1	8,000		8,000					
3	6,000		12,000	9400 Gew. u. 1 Prämie		M.	1,709,265	
3	5,000		15,000	17200 Freiloose à 5 M.			86,000	
							Zusammen M.	1,795,265

Nur Gewinne werden gezogen.

Für sämtliche obige Ziehungen und zur Beihaltung an allen zur Verloosung kommenden Gewinnen kostet

Ein Original-Staats-Antheil-Loos fl 8 Oest. B-N.

Alle Anträge, denen der betreffende Betrag in Oest. Bank-Noten beigelegt ist, werden sofort prompt ausgeführt Jeder Theilnehmer erhält sofort nach stattgefundener Ziehung die amtliche Liste und Gewinne werden unter Staats-Garantie prompt ausbezahlt.

Man beliebe sich direct zu wenden an

S. Steindecker & Comp.

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

(213-42)

Lohnendes Einkommen

für Geschäftsleute, namentlich für Inhaber von Drogen-, Materialwaaren-, Parfumerie-Geschäften und von Bade-Anstalten.

(201-3)

Bedürfniss halber werden Niederlagen meiner Hoffschen Malzfabrikate vergeben. Bewerber wollen gute Referenzen angeben, und sich auf das Blatt beziehen, wo sie diese Annonce gelesen haben.

Johann Hoff,

königl. Commissions-Bath und Hof-Lieferant

in Berlin.

Central-Depot in Wien, Kärntnering Nro 11.

Der Malz-Extract ist in Gr.-Kanizza vorräthig bei Herrn Joh. Rosenberg & Jos. Wellisch, Ad. Schwarz u. I. Sommer.

Kaufleute!!

Herren oder Damen, welche am Kaniszer Platze und dessen Umgebung ausgebreitete Bekanntheit haben, werden gegen sehr gute Provision als Vertreter für eines der grössten Etablissements für Wien in fertiger Wäsche und Leinwaaren gesucht, für Anvertraute Waaren und Muster-Collectionen sind 3 bis 500 H. erforderlich. — Hierauf Reflectirende wollen sich direct wenden an das

kais. kön. ansschl. priv.

ETABLISSEMENT

für fertige Wäsche und

Leinen-Waaren.

LOUIS MODERN

Tuchlauben Nro. 11.

(214-3,2)

ELEBZTSITASI ÜGYRÖKÖK

kik megfelelő biztosítékkal bírnak, nagyon előnyös feltételek mellett azonnalalkalmazást nyerhetnek. Bővebben tudakozódhatni

Lenck Samanál

(188-7) Sopronban.

Bei der am 1. März 4 J. stattfindenden von Kaiser K. Oesterr. Regierung gegründeten und garantirten grossen Capitalien-Verloosung des Prämien-Anlehens vom Jahre 1861 im Betrage von

129 Millionen

983 Gulden

befinden sich unter 400,000 Gewinnen das Anlehen die hohen Treffer: 20 à 25,000, 16 à 220,000, — 60 à 280,000, — 81 à 150,000, 20 à 50,000, — 90 à 25,000, 121 à 20,000, — 90 à 15,000, — 171 à 10,000, 361 à 5000 à 1 à 2000, 763 à 1000, 1250 à 500 und 150 fl. als niedrigster Gewinn eines jeden gezogenen Loose.

Ein Loos kostet 2 fl. 3 Loose 6 fl. 7 Loose 10 fl. 13 Loose 20 fl. Oesterr. Währ. in Banknoten.

Gefällige Anträge werden gegen Einsendung des Betrages schnell, gewissenhaft und frankirt ausgeführt, jeder Bestellung des Spielplans beigefügt, und nach erfolgter Ziehung die Gewinnliste jedem Theilnehmer gratis zugesandt. Man beliebe sich daher baldigst zu wenden an

H. Barch in Bremen.

(212-4,1)

WEISS és LEDOFSKY

németül,

dísz- és rövidáru kereskedése

Nagy-Kanizsan,

fűtőca, a Korona vendéglő étellében

ajánlják gazdagon felszerelt raktárakat, u. m.

valódi pattandó kűtőpamut,

legfinomabb berlini gyapot, szövő pamut és fonál,

selmecezi, török- és tajt-pipák,

MEZVYA-SZAROK,

pamut, czérna és selyem-szalagok,

valódi mátráris varró-csérna,

Szom rumburgi négyzetes kűtő-csérna,

legújabb férfi-ingek, gallérok és nyakkendők,

női szines alsó-ruhák,

leány- és női krinolinok, mindennemű zainorzatók,

ruhadsz, bélések, gyermekjátékok, pénztárczák,

IÉNYKÉP-ALBUMOK,

réttollak, írónok,

pakfon-kazalok és gyertyatartók,

tkrök, asztali- és szob-képek, órák, cipők, virágok, Szom glicerin és másnemű toiletté-csappanok és minden e szakra vágó cikkek

(215-4,2)

a legújabbak áron.

Uj szelvények.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek jelenteni, hogy az 5%-es Metaliques és nemzeti kölcsönök új szelvényekkel cserélhetők be nálam, és hogy én a becszerelést minden tözsdij nélkül, csupán az árköltés visszatérítés mellett eszközölöm igen tisztelt megbízomnak

(218-3,1)

mely listeztetél

Mandl C.

Pénzváltó-fizető, Sopronban Várkerület 201 sz.

Neue Rent.

Ich beehre mich dem hochgeehrten Publikum die ergebene Anzeige zu machen, dass vorläufig 5% Metaliques und National-Anlehen, in neue Rente umgetauscht werden, und dass ich die Umwechslung ohne jede Provision, bloss gegen Vergütung der Spesen, für meine geehrten Committenten besorge. Ich empfehle mich

hochachtungsvoll

C. Mandl

Bank- und Wechselgeschäft, Odenburg Grabenstraße Nr. 201.

Haszonbérlet Pitomacán

A Varasd-Szentgyörgyi 6-ik számú határvidéki erdő Pítomacán Állomásos pályának kiszolgált erdő-felügyelője Mihokovic Mihály — a 228 számú saját házához tartozó ingatlan vagyont: mely szántóföldek, — rétek és szőlőhegyekben 10 holdat tesz; továbbá újonnan felépült házat, mely 3 lakosbát, boltot, konyhát, kamarát a háza alatti pinczét tartalmaz, — a gabnatar és istálló háromnegyed hold belsőleg kivitellével — több évrő haszonbérbe kija.

A bérleni kívánók Pítomacán helyben, a birtoktulajdonosnál f. é. mártius hó 1-től 14-ig bestrálag magokat jelentethetik.

Im Compagnie Orte Pítomaca des Waradiner St.-Georger G. Grens Regiments, wünscht der ausserleibte Waldausseher und Hausvater Mihail Mihokovic Hans Numero 228 seine Realität bestehend aus 10 Joch Grundstücke, worin Aecker, Wiesen und Weingarten bestet, dann das solid neu aufgestellte Hans, sammt 3 geräumige Wohnzimmer, gewölbten Küche, Speisekammer und Keller unter dem Hans, ausser dem eine Scheuer und Stallung sammt dreiviertel Joch Hausgarten auf mehrere Jahre in Pacht zu geben.

Jeder Pachtlustige kann sich beim Eigenthümer in der Zeit von 1-ten bis 14-ten März 1869 in loco Pítomaca anmelden.

(219-2,1)

Pályázat.

Nagy-Kanizsa város képviselő-testülete 1869-ik január 6-án tartott ülésében egy város szelvényűk, „Eszeter” felállítását elhatározta, mely állásnak betöltésére erzened pályázat nyitottak.

A pályázókól kivánatik a magyar, s ha lehet a német nyelvből, egy a könyv- és számvitelbeni tökéletes jártasság.

A szelvénynek évi bértese 500 frt. Pályázni kívánók felhívának, miként feltételezésekkel, a képeket legkorábban október 31-ig, 1869-ik évi február 15-ik napjáig a város tanácsához benyújtand.

Kelt Nagy-Kanizsán 1869. Január hó 4-én.

HALVAX JÓZSEF

polgármester.

(211-3,3)

Halászat és vendéglő bérlete.

A személyi uradalomban folyó évi April hó 24-től kezdve 3 egyenlő részre osztott évközi királyi haszonvételek fognak bérbe adni, u. m.

1-ör. Szeméi határhán a Balatoni halászat.

2-ör. Szeméi vendéglő, hus- és borméréssel.

3-ör. Szárazói határhán a Balatoni halászat.

4-ör. Szárazói vendéglőfogadó hus és borméréssel.

A bérlési feltételekről, s a fontebbi bérletekhez csatolt javadalmakról felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztviselő.

A bérleni szándékosok ezennel felszólítottak, bérlési ajánlataikat az uradalmi tisztviselőhöz folyó évi mártius hó 12-dig „Záró levélben” benyújtani, mely napon reggeli 8 órakor a bérlési szándékosok jelenlétében, — bánatpénz lotóvese után az ajánlatok felnyitván a legtöbbet ígérőkkel a szoridások megköttetnek.

A számtartói hivatal Altal.

Wajdits József kintó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsan.

Régi pénzeket,

és mindennemű arany, ezüst és drága-kövekkel kirakott régiékeket; továbbá gyűjtyöket, szoms-kövekkel, aranyat, ezüstöt és ésványokat vess és cserél a legmagasabb áron a

regiségek és természetiek irodája

Pestben, Dorottyanicza a Llyed épületben; (4. sz. a.

Budában Maros-Széce No. 3.

hol egy nagyvárosi raktár mindennemű régiékeket, régi pénzek, gombok, évek és meta-kövekből a legcsébb áron egyenlően egy nagy raktár ésványok, lapok, bogarak, wad-ésványok, lejtások és ésványok is találhatók. Levelekre szívesen válaszol és értesítéssel szolgálhatik. (198-5)